Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

ЦАНА НУМАРУ 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдактыр—№ 473. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—а 9-й да 3½ гадз.

Навукарыстаньня рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

На 1 месяц	— 90 к.
„ 3 „	2 р. 70 к.
„ 6 „	4 р. — к.
„ 1 год	8 р. — к.
Зьмена адрасу: іншагародняя	— 20 к.
мясцовая	— 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:

За тэкст пашпарані пасьля тэксту	— р. 50 к.
За радок пашпарані пасьперад тэксту	1 р. — к.
За радок пашпарані перад тэкстам	1 р. 50 к.

Зьмешаныя на 50 проц. даражэй. Чыстая таварная біржавая 10 проц. ашкоту.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:

За 1 радок	35 кап.
За кожны дадатковы	15 „
Беспрацоўн. і чырвонаармейцы за радок	10 „
За кожны дадатковы	5 „

Публікацыі ЗАГС'у—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пошт.-тэл. станцыях. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

10 ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 4 (2493) Нядзеля, 6-га студзеня 1929 г.

Да 5-х угодак з дня сьмерці Леніна

Усім нац. ЦК, райкомам, абкомам, губкомам, і акругкомам УсеКП(б).

Адозва ЦК УсеКП(б).

1) Ленінскія дні ў 5-я ўгодкі з дня сьмерці Леніна трэба правесьці, надаўшы ім шырокі масавы характар (рабочыя і сялянскія сходы, шырокае высьвятленьне ў друку, даклады і гутаркі ў школах, клюбах, хатах-чытальнях), зьвязаўшы іх непасродна з сучаснай кампаніяй перавыбараў саветаў.

У аснову масавае працы ў ленінскія дні павінны быць пакладзены палітычныя задачы: а) мабілізацыя актыўнасьці рабочае класы і вясковае беднаты, а разам з імі ўсае працоўнае масы гораду і вёскі, і ўцягваньне іх праз саветы ў справу выкананьня асноўных задач партыі (індустрыялізацыя краю, уздым урадлівасьці і пашырэньне засеўнага абшару індывідуальных бядняцка-сярэдняцкіх гаспадарак, масавае каапераваньне сялянства і сацыялістычная перабудова сельскае гаспадаркі, барацьба з бюракратызмам, барацьба за мір і ўмацаваньне абароны СССР); б) разьвіцьцё самакрытычнай зьнізу, між іншым, праверка працы партыйных ячэек праз рабочыя сходы; в) разгорнутая прапаганда ленінізму сярод сяброў партыі і ў масах, барацьба з ухіламі і палітычнымі вагаваньнямі, асабліва-ж асьвятленьне барацьбы Леніна з апартунізмам і прымірэнцтвам; г) заклік да рабочых і работніц, батраноў і батрачак увайсьці ў шэраг кампартыі, як партыі інтэрнацыяналізму і сусьветнае пралетарскае рэвалюцыі.

2) Асноўнымі формамі правядзеньня ленінскіх дзён ЦК лічыць: а) на прадпрыемствах—агульна-заводзкія сходы рабочых з дакладамі на гэтых сходах партыйных ячэек аб сваёй працы. У гэтых дакладах на фактычным мясцовым матар'яле трэба паказаць, што зроблена за апошнія гады ячэйкаю ў справе выкананьня асноўных партыйных пастаноў у галіне гаспадаркі, культуры і масавае палітычнае працы,—асабліва ў напрамку зьнижэньня сабекошту, узмацненьня працоўнае дысцыпліны, барацьбы з прагуламі, уцягваньня рабочых у партыю, шэфства, а таксама ў напрамку барацьбы з бюракратызмам, ленінскага выхаваньня сяброў партыі і камсамолу; б) на вёсцы—даклады аб палітыцы і мерапрыемствах партыі ў адносінах разьвіцьця сельскае гаспадаркі і дапамогі савецкае ўлады сялянству (павялічэньне ўраджайнасьці, пашырэньне засеўнага абшару, масавае каапераваньне, будаўніцтва савецкіх і калектыўных гаспадарак) на аснове пастаноў лістападаўскага пленуму ЦК і 4-е сэсіі ЦВК, выніканьні і практычні мясцовае працы; в) пасяджэньні савету ў горадзе і вёсцы з удзелам партыйных, прафэсыянальных і іншых грамадзкіх арганізацый павінны быць прысвечаны дакладам аб вынніках сацыялістычнага будаўніцтва за 5 гадоў і ўспамінам аб Леніне.

Сэкратар ЦК УсеКП(б)
В. МОЛАТАЎ.

Больш увагі хлебазагатоўкам.

«Правда» ў перадавіцы пад загалоўкам—«Внимание хлебозаготовкам должно быть усилено»—піша:

За лістапад і сьнежань ход хлебазагатовак нельга прызнаць здавальняючым. Пасьля пасьпешных загатовак у верасьні—кастрычніку ў наступныя два месяцы мы маем у наяўнасьці зьніжэньне і значнае недавыкананьне плану. За мінулыя 6 месяцаў загатоўлена ўсяго 6,8 млн. тон, а гэта складае ўсяго 61,4 проц. гадавога плану. Калі ўзяць асобныя збожжавыя культуры (без сланэчніка), дык мы будзем мець наступныя лічбы: пры гадавым плане загатовак у 9,9 мілёнаў тон, усяго загатавана да 25 сьнежня 5,7 мілёнаў тон, ці 57,6 проц. гадавога плану.

Лічбы загатовак сучаснага году ў агульным здавальняючым. Аднак, усё гэта ні ў якой меры не зьмяшае сур'ёзнасьці і адказнасьці, якая стаіць перад намі ў загатоўчай працы на працягу бліжэйшых двох-трох месяцаў. Патрэбна з усёю сілаю падкрэсьліць цяжкасьць надыходзячае працы па загатоўках,—цяжкасьць загатоўкі рэшты 40 проц. намечанага гадавога плану. Мы прымушаны з усёю вострасьцю паставіць перад мясцовымі, арганізацыямі партыі, саветаў, перад шырокімі рабочымі арганізацыямі і іншымі пытаньне аб тым, што загатоўчай працы аддасьцца мала ўвагі і сіл, што нішчасьць і напружанасьць у працы павінны быць павялічаны. Усе члены партыі, усе мясцовыя партыйныя і савецкія органы павінны сабе ўявіць, што іменна бліжэйшыя месяцы зьяўляюцца для хлебазагатовак рашаючымі.

Ужываючы ўсе захады да пасьпяховага ходу хлебазагатовак, мы абавязаны адначасна цьвёрда праводзіць сваю палітыку цэн і даваць вострый адпор узросшым спробам кулака і спэкулянта прарваць фронт рэгуляваньня і сарваць нашую палітыку цэн. Трэба сьцьвердзіць, што ў сучасны момант існуе ў наяўнасьці некаторыя разыходжаньні між канвэнцыйнымі і вольнымі рынкавымі цэнамі. Надзвычайна вялікае значэньне для пасьпяховага ходу загатовак мае дастаўка на вёску прамтавараў. У працягу другога кварталу трэба пайсьці на тое, каб асноўную масу прамтавараў завезьці ў хлебазагатоўчыя раёны. Роўналежна гэтаму павінна быць шырэй разгорнута кампанія па зборы палявых узносаў у каапэрацыю па больш узвоцненаму прасоўваньню на вёску пазыкі індустрыялізацыі і г. д. Зразумела, гэта павінна праводзіцца на грунце рэвалюцыйнае законнасьці, цякая прымусовасьць у гэтай справе ня можа мець месца.

У сучасны момант на вёсцы пачынае разгортвацца таксама кампанія па самаабкладаньні. Усе мясцовыя органы, бяручы пад увагу значныя памылкі і ваганьні леташняга году, абавязаны зрабіць усё, каб у гэтай важнай для вёскі справе цалком была заблясьцечана вытрыманая клясавая лінія.

Англія перакінула ў Аўганістан ворага Аманулы.

ЛЕНДАН, 3-1. Агэнцтва Рэйтэра паведамляе: «Мухамэд Амар-хан, сябра аўганскае каралеўскае сям'і якому быў дазволены пад слова ганору жыць на волі ў Алахабадзе (паўночная Індыя), уцёк невядома куды без дазволу ўлады. Урад Індыі агаласіў у прымежных раёнах адозву з абяцаньнем буйнае ўзнагароды таму, хто зловіць Амар-хана. Амар-хан быў у ліку тых 1.200 аўгаскіх эмігрантаў, якім было дазволена жыць у Індыі».

ЗАЎВАГА: Мухамэд-Амар-хан—малодшы брат забітага ў 1919 г. Хабі-булы-хана, бацькі падышаха Аманулы. Амар-хан выступаў проці Аманулы, і ў 1925 г. уцёк у Індыю: англа-індыйскі ўрад ня толькі даў яму праца вольна жыць у Алахабадзе, але і назначыў яшчэ пэнсію. Паведамленьне аб „уцёку" Амар-хана сьведчыць, што ён перабраўся, як відаць, у Аўганістан з з мэтаю ўзяць кіраўнічы ўдзел у рэакцыйным паўстаньні адсталых аўганскіх племенаў.

Пасьля выкрыцьця рэакцыйнае змовы ў Турцыі.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 3-І. Дазнаньне па справе аб выкрытай нядаўна ў Сьмірне і іншых гарадох рэакцыйнай змове хутка скончыцца. Водлуг паведамленьняў газэт, прыцягнутыя да адказнасьці абвінавачваюцца ў падрыхтоўцы замаху на прэзыдэнта рэспублікі. Абвінавачаным пагражае пакараньне сьмерцю або вызвольненьне на ўсё жыцьцё.

„Вялікія" дзяржавы марудзяць з ратыфікацыяй пакту Келёга.

МАСКВА. Водлуг вестак ТАСС, ратыфікавалі *пакт Келёга* і перадалі *ў дзяржаўны дэпартамант Злучаных Штатаў акты аб зацьверджаньні такія дзяржавы: СССР, Аўганістан, Абісінія і Сан-Даміго.* Ратыфікавалі-ж *пакт*, але не перадалі *актаў аб ратыфікацыі—Куба, Таіці, Лібэрыя, Панама, Парагвай, Партугалія і Аўстрыя.* Далучыліся да пакту, але яшчэ не ратыфікавалі яго—*Албанія, Баўгарыя, Кастарыка, Данія, Грэцыя, Гандурас, Вэнгрыя, Ісляндыя, Люксэмбург, Галяндыя, Нікарагуа, Пэрсія, Пэру, Румынія, Швэйцарыя, Турцыя, Вэнецуэла і Кітай.*

У чацьвер, 10 студзеня г. г., а 10 гадзіне раніцы, у залі пасяджэньняў СНК адбудзецца пасяджэньне Выставачнага Камітэту з наступнай абвесткай:

1. Будаўніцтва выстаўкі:

а) аб вызначэньні месца выстаўкі;

б) аб патрэбнай колькасьці будынкаў для выстаўкі і конкурсе на пабудову;

в) аб скарыстаньні ў бягучым годзе адпушчаных сродкаў. (Дакладчык т. ДУБІНА).

2. Аб правядзеньні працы на мясцох па выстаўцы і конкурсу на лепшы с.-г. райён. (Дакладчык т. МІХАЙЛАЎ).

3. Аб парадку будаўніцтва. (Дакладчык т. ГАРЭЦКІ).

4. Вызначэньне колькасьці абслугоўваючага апарату. (Дакладчык т. ДУБІНА).

Падазроныя турботы Польшчы аб Румыніі.

Паведамленьні з Бухарэсту аб польскіх запросінах да Румыніі ўзяць удзел у перамовах наконт прапаноў СССР.

РУМЫНСКІ ЎРАД СПАДЗЯЕЦЦА ВЫКАРЫСТАЦЬ ПАКТ КЕЛЁГА ДЛЯ ЎЗАКОНЕНЬНЯ ЗАХОПУ БЭСАРАБІІ.

Прапановы СССР у цэнтры ўвагі Бухарэсту

ВЕНА, 4-1. Як паведамляюць з Бухарэсту, румынскі друк ня спыняе абмяркоўваць прапанову Літвінава. Савецкая прапанова Польшчы выклікала цікавасьць да пытаньня наконт савецка-румынскіх узаемадачыненьняў. Адбылася нарада між панесьніцкім міністра замежных спраў (раней шы міністр замежных спраў) Дука і французкім пасланьніком у Бухарэсьце. На нарадзе абмяркоўвалася пытаньне наконт тактыкі, якое належыць прытрымлівацца Румыніі ў зьвязку з польскай прапановаю ўзяць удзел у савецка-польскіх перамовах. Водлуг апошніх паведамленьняў з Бухарэсту, Румынія ў адказ на польскія запросіны выказала гатоўнасьць удзельнічаць у перамовах Выразна інспіраваны прыхільны ўраду румынскі друк заяўляе, што «трэба спадзявацца, што савецкая прапанова Польшчы і Літве не азначае абходу Румыніі, бо ў савецкай прапанове асабліва падкрэсьліваецца, што Савецкі Саюз зварочваецца толькі да суседніх дзяржаў, якія ўжо зацьверділі пакт Келёга". Далей, гэты-ж друк зазначае, што „калі Савецкі Саюз шчыра жадае міру, дык Румынія ня бачыць перашкод для перамоў, аднак, выключна з мэтаю неадкладна падаць правамоцнасьць пакту Келёга".

Газэта «Адэвэрул» думае, што пункт 4-ты савецкае прапановы дае магчымасьць далучыцца да прапанаванага пратаколу таксама і краём, якія не памянуты ў пратаколе. «З гэтага вынікае,—піша газэта,—што Румынія здолее ўкосна разьвязаць бэсарабскае пытаньне на аснове прыстасаваньня пакту Келёга, а іменна—прымусіць Савецкі Саюз поўчкі прызнаць прыналежнасьць Бэсарабіі да Румыніі праз прызнаньне ўсагульнага міру ў духу пакту Келёга.

НАРАДА ПРЭМ'ЕРА МАНІУ З МІНІСТРАМ ЗАМ. СПРАЎ.

БЭРЛІН, 4-І. Як паведамляе «Бэрлінэр Тагеблят», мірная прапанова савецкага ўраду Польшчы выклікала ў Бухарэсьце вялікую зацікаўленасьць.

Адбылася доўгая нарада прэм'ера Маніу з міністрам замежных спраў. Бухарэсцкі карэспандэнт „Бэрлінэр Тагеблят" зьвяльвае нараду з прапановаю, зробленаю савецкім урадам Польшчы.

Польскі „грунтоўны довад" проці прапаноў СССР.

ВАРШАВА, 4-І. Польскі друк ня спыняе жвава абмяркоўваць савецкую прапанову. Новых момантаў у дыскусіі пакуль што няма. Адзіны новы довад, высунуты газэтамі, гэта, пішыта савецкай дыпляматыі нельга давяраць, «бо за яе плячыма стаіць Каміэтэрн». Гэтым довадам карыстаецца асабліва «Польска Збройна» і «Роботнік». Не зважаючы на гэта, орган ППС лічыць патрэбным згадзіцца на прапанову савецкага ўраду.

Польскія палітычныя колы асабліва заклапочаны тым, як паглядзяць на савецкую прапанову Злучаныя Штаты. Вашынгтону адрасована інспіраваны артыкул, зьмешчаны ва ўсіх газэтах. У ім зазначэцца, што новая прапанова савецкага ўраду Польшчы робіць актуальным пытаньне аб нявыкананых Савецкім Саюзам абавязацельствах Рыскага ўгавору. Пералічваючы ўсе артыкулы гэтага ўгавору, аўтар інспіраватага артыкулу робіць вывад, што СССР яшчэ вінен Польшчы блізка 400 мілёнаў залатых рублёў. Наколькі гэтая сума складае 5 проц. бюджэту СССР, дык савецкі ўрад, на думку аўтара артыкулу, можа выканаць гэтае абавязацельства. Асабліва характэрным зьяўляецца заключны абзац артыкулу, у якім зазначана: „Амэрыка вельмі цэніць дакладнае выкананьне ўзятых на сябе міжнародных абавязацельстваў, асабліва ў частцы выплат. Амэрыку лягчэй пераканаць у добрых намерах саветаў у адносінах да Польшчы выкананьнем абавязацельстваў Рыскага ўгавору, чымся прапановаю звышпакту Келёга».

Гэты інспіраваны артыкул, разасланы газэтаю праз агэнцтва «Прэс», зьмешчан таксама і ў афіцыёзнай „Эпосе" і зьяўляецца першым водгукам гэтага афіцыёзу на савецкую прапанову, калі ня лічыць папалову іранічных заўваг на першае паведамленьне аб савецкай прапанове.

ПОЛЬСКАЯ ПРАПАНОВА РУМЫНІІ.

ВЕНА, 4-І. Як паведамляюць з Бухарэсту, румынскі ўрад паведамлен Польшчаю аб тым, нібыта СССР згодзен з польскім тэзісам прыцягнуць Румынію да польска-савецкіх перамоў аб прыстасаваньні пакту Келёга. Далей паведамляецца, што міністр замежных спраў даёў да ведама аб гэтым прэм'ера Маніу, які ў свой чарод паведаміў аб гэтым рэгенцкую раду. Румынскі ўрад ня даў яшчэ адказу Польшчы.

ЗАЎВАГА ТАСС: Водлуг атрыманых ТАСС з пэўных крыніц вестак, ніякага «польскага тэзісу» аб прыцягненьні Румыніі да польска-савецкіх перамоў Народнаму Камісарыяту па Замежных Справах не перадавалася, і наогул ніякіх перамоў СССР з Польшчаю пасьля перадачы ноты Літвінава ня было.

Увесь літоўскі друк вітае ноту Літвінава.

КОЎНЯ, 4-І. Літоўскі друк са здаволеньнем сустракае прапанову СССР Польшчы аб неадкладным наданьні правамоцнасьці пакту Келёга.

Афіцыёз „Летувос Айдас", абмяркоўваючы ноту Літвінава, піша так: „Літоўскі ўрад, ухваляючы прапановы Масквы, таксама далучаецца да іх і запрашае пайсьці па гэтым шляху і іншым прыбалт цкія дзяржавы". Адзначаючы, што некаторыя беспадстаўна падазраюць савецкую мірную палітыку ў няшчырасьці, газэта піша: „Абсалютная ацэнка загадвае верыць у шчырасьць палітыкі савецкага ўраду ў справе аховы міру". Газэта вынаходзячы ўпэўненасьць, што іншым і ня можа быць погляд літоўскага ўраду, які заявіў аб сваёй згодзе з прапановаю літоўскага ўраду, лічыць прапанову СССР важным вынікам актыўнасьці савецкае дыпляматыі ў справе ўціхамірваньня ўсходняе Эўропы. Лічачы, што падпісаньне прапанаванага нотаю Літвінава пратаколу Польшчаю СССР і ўсімі прыбалтыцкімі дзяржавамі азначала-б тое-ж самае, што і падпісаньне спэцыяльнага мірнага ўгавору, надобнага па духу на Лёкарнскі ўгавор, газэта заўважае, што практычныя вынікі савецкае прапановы будуць залежаць ад адказу Польшчы. Газэта лічыць, што Польшча зда тою ці іншаю прымуснаю пастараецца адхіліць прапанову СССР.

У ПАНСКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

Зьмены ў польскім урадзе.

Пасьля адстаўкі польскага міністра юстыцыі п. Мойшэвіча, як прадстаўніка кансэрватараў, сталі хадзіць у варшаўскіх палітычных сфэрах чуткі аб тым, што месца за ўрадзе для кансэрватараў на зусім страчана. Ціпер кажуць, што міністр замежных спраў п. Залескі атрымае пасаду пасла ў адным з найбольшых цэнтраў, а на яго месца войдзе пасол сойму князь Радзівіл, які належыць да групы кансэрватараў.

Мілітарызацыя адміністрацыі.

«Газэта Варш.» (№ 381) піша, што між міністэрствам унутраных спраў і ваенным адбываюцца перагаворы адносна пераводу значнага ліку афіцэраў на адміністрацыйныя пасады. Наогул у хуткім часе адбудуцца шматлікія зьмены на адміністрацыйных пасадах, галоўным чынам у кіраўніцтве старостваў.

Пажар фабрыкі ў Лодзі.

Гэтымі днямі ў Лодзі згарэла фабрыка Бялера. На гледачы на тое, што пажар гасілі амаль ня ўсе пажарныя каманды Лодзі, згарэў фабрычны корпус, значныя запасы матар'ялу і машыны.

Разлом у пэпэсэсаўскіх прафсаюзах.

„Газэта Варшавска" (№ 381) паведамляе, што пасьля разлому ў палітарганізацыях ППС цяпер пачаўся разлом у самаўрадавых і клясавых пэпэсэсаўскіх арганізацыях. Пачалося ад варшаўскай цэнтральнай прафсаюзнай арганізацыі, а потым пайшло адбіраньне адзяй за другой прафсаюзных арганізацый. Ціпер адкалоўшлася ад ППС нароўшчыкі маюць ужо 15 цэнтральных прафсаюзных арганізацый.

Аб'яднаньне кіраўніцтва ў польскім лётніцтве.

«Газ. Варш.» (№ 380) паведамляе, што ў міністэрствах шляхоў зносін і вайсковым разважаецца праект стварэньня ўстановы, у якой былі-б сканцэнтраваны ўсе справы лётніцтва ў Польшчы, як вайсковага, так і цывільнага.

Непаразуменьні ў „Вызваленьні".

Старшыня польскага клюбу „Вызваленьня" п. Вазьніцкі алмовіўся ад сваёй пасады. Гэтымі днямі адбылося пасяджэньне клюбу „Вызваленьня", на якім п. Вазьніцкі зноў быў выбраны старшынёю. На выбралі між іншым на пасаду віцэ-старшыні п. Багінскага, бо сарочкі ў клюбе былі выкліканы гэтым апошнім.

У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ.

Паліцэйскія оргіі на „Крэсах".

«Роботнік» (№ 364) прыводзіць некалькі фантаў паліцэйскіх разбояў на „Ўсходніх Крэсах".

27 лістапада ляльнікі графа Пэтэра з Дамбровіцы, Сарненскага пав. зьбілі прыкладамі стрэльбаў П. Доўжыка з в. Сохі і яго брата. На другі дзень П. Доўжыка катавалі ў паліцэйскім вучастку, адкуль потым адвезьлі яго ў шпіталь.

Уласьнік маёнтку Сьцяпангарадок п. Шоль застрэліў у вёсцы тае-ж назвы двое коняй, два ляжма параняў, роўным чынам забіў 4 сьвіней і 8 гусей. Калі сяляне зьвярнуліся ў паліцыю, дык ім сказалі, што добра яшчэ, што іх не застрэліў. Потым сяляне арыштавалі і білі ў вучастку.

У м. Клецку. Нясьвіскага пав., паліцыя арыштавала нават пэнэсэўцаў Качароўскага і Саваеся і зьняла адбітні пальцаў: Г та толькі шалы зьвязан фантаў, якія зьяўляюцца штодзённым на „Крэсах Ўсходніх".

Канфіскацыя „Вільніаус Рытас".

Віленскі гарадзкі старостэ сканфіскаваў накład літоўскай газэты „Вільніаус Рытас" за 28 сьнежня мін. г. за зьмешчанае артыкулу пад назвай: „У справе нашых пачатковых школ", дзе ўгледжана парушэньне 1 арт. загалу прэзыдэнта польскай рэспублікі аб распаўсюджаньні фальшывых вестак.

Канфіскацыя „Маланкі".

Віленскі гарадзкі стараста сканфіскаваў беларускую гумарыстычную часопісь „Маланка" (№ 12) за зьмешчаньне артыкулаў пад назвай: «Як для пана ні старайся» і «Сьвяточныя падарункі для беларускіх дзеячоў». Рэдактар прыцягваецца да адказнасьці па 129 арт. К. К. і загаду прэзыдэнта польскай рэспублікі.

Узрост беспрацоўя ў Вільні.

«Дзеньнік Віл.» (№ 298) паведамляе, што ў Вільні за апошні тыдзень зарэгістравана 3762 беспрацоўных, у тым ліку мужчын—2706 і жанчын—1056. Беспрацоўе, у параўнаньні з папярэднім тыднем, павялічылася на 201 асобу.

Сьнежныя заносы ў Віленшчыне.

З прычыны вялікіх сьнежных заносаў на абшары Віленшчыны паезды ў Вільню прыходзяць з вялікім спазьненьнем. 28 сьнежня мін. году на лініі Дукшты-Друя поезд амаль быў спыніцца і чакаць у працягу 6 гадзін, пакуль сьнег быў расчышчан.

У ЛІТВЕ.

Сьвяточныя падарункі Вальдэмарасу і Плехавічыусу.

«Кур'ер Віл.» (№ 296) паведамляе, што на першы дзень калед Вальдэмарас атрымаў пасылку ў выглядзе вельмі прыгожай скрынкі, унутры якой знаходзілася мастацкі зробленая шыбеніца, на якой быў наступны надпіс: «Нату літоўскага народу». Шэф генэральнага штабу палк. Плехавічыус атрымаў пасылку з прыгожым кошыкам, а ў ім рэвальвэр з білетам, на якім быў надпіс: «здраднику і падлізьніку».

Камуністычныя адозвы ў Коўні.

Гэтымі днямі ў Коўні, на ўзьбярэжжы Нёмана, раскіданы былі ў вялікай колькасьці камуністычныя адозвы. На вуліцы Гэдыміна вывешан быў чырвоны сьцяг з камуністычнымі надпісамі.

Арыштаваньне ЦК літоўскай кампартыі.

«Дзеньнік Віл.» (№ 297) паведамляе, што ўначы з 26 на 27 сьнежня мін. году ў Коўні арыштаваны ЦК літоўскай кампартыі, які быццам меў на абшары Літвы свае аддзелы.

Арышты ў Шаўлях.

«Дзеньнік Віл.» (№ 297) паведамляе, што ў Шаўлях (Літва) паліцыя выкрыла нелегальны камуністычны сход. Арыштавана 6 асоб, а між імі тры вучні шавельскай гімназіі. У доме, дзе адбываўся сход, быццам знойдзена шмат камуністычнай літаратуры, розных дакумантаў і рэвальвераў. Арыштаваныя пасаджаны ў шавельскі астрог.

Галадоўка ў літоўскім астрозе.

З прычыны дрэннага абыходжаньня астрожнай адміністрацыі з палітычнымі вязьнямі ў Шаўлях—там выбухла галадоўка 40 вязьняў—(«Кур. Варш.», № 359).

АХВЯРЫ АСТРОЖНАГА РЭЖЫМУ.

РЫГА. Друк паведамляе, што ў рыскім цэнтрале павесіўся палітычны зьняволены Самойлаў.

Орган рабоча-сялянскае фракцыі «Дарбс Ун Майзэ» піша наконт гэтага так: «Самойлаў быў адным з самых актыўных дзеячоў рабочага руху. Рэжым астрогу давёў яго да самагубства. Сьмерць Самойлава зьяўляецца галосным пратестам проці рэжыму, у якім трымае буржуазея палітычных зьняволеных у латвійскіх астрогах».

АНТЫСАВЕЦКІЯ КРОКІ АНГЛІІ Ў ЮГАСЛАВІІ.

ЛІДЭРЫ ХАРВАЦКАЕ АПАЗІЦЫІ ГАТОВЫ ЗА МІНІСТЭРСКІЯ ПАРТФЭЛІ ДАЛУЧЫЦЦА ДА БЛЁКУ ПРОЦІ СССР.

ВЕНА, 4-І. Белградзкая «Політыка» паведамляе, што Англія і Францыя ўжылі захады, каб дамагчыся згоды між югаслаўскім урадам і загрэбскай апазіцыяй (г. зн. сялянска-дэмакратычнай каліцыяй, якая байкатуе парлямант). Ангельскі пасланьнік у Югаславіі Кенар праводзіў у Загрэбе перамовы з лідэрамі харвацкае сялянскае партыі Мачэкам і з лідэрам дэмакратаў Прыбічэвічам. Спрабуючы схіліць іх да падтрыманьня замежнае палітыкі югаслаўскага ўраду „на аснове супрацоўніцтва" з англа-французкім Антантаю, Кенар адначасна заяўляў, як завярае газэта, што Англія гатова падтрымаць патрабаваньні апазіцыі, калі яе лідэры згодзяцца на далучэньне Югаславіі да антысавецкага блёку. Газэта паведамляе, што як Мачэк, так і Прыбічэвіч адмовіліся згадзіцца на антысавецкую палітыку. Некаторыя журналісты зьвярнуліся да Мачэка з запытаньнем, ці праўдзівымі зьяўляюцца паведамленьні «Політыкі». Адтак, Мачэк адмовіўся ад заяў наконт гэтага. У выніку перамоў прадстаўнікоў Англіі і Францыі з лідэрамі сялянска-дэмакратычнае каліцыі апошнія спынілі кампанію ў друку на карысьць адпаўленьня зносін з СССР.

Югаславія без ураду.

ВЕНА, 3-І. Як паведамляюць з Белграду, югаслаўскі король прыняў учора адстаўку габінэту Коропеца, і, даручыўшы яму часова кіраваць справамі ўраду, распачаў перамовы з партыйнымі лідэрамі.

У адказ на тэрор охранкі...

ВЕНА, 31-XII. Як паведамляе румынская газэта „Дымініяца", нядаўна пры таемных сарунках быў забіты агент румынскае охранкі Гуулеак. Імя забітага шчыльна зьвязана з тэрорам у Бэсарабіі. Гуулеак — ранейшы афіцэр пятлюраўскае арміі.

У Саюзе ССР.

ШЛЯХ БЕЛАГВАРДЗЕЙШЧЫНЫ ЗАЛІТЫ КРЫВЁЮ

ТОЛЬКІ Ў АДНОЙ КІЕЎШЧЫНЕ ЗАБІТА 20 000 ЧАЛАВЕК.

ХАРКАЎ, 5-І. У зьвязку з 10-мі ўгодкамі з часу інтэрвэнцыі на Украіне, падрахаваны вынікі пабыту белагвардзейцаў на Кіеўшчыне. Ад пацярпеўшых у выніку інтэрвэнцыі пададзена 65.000 заяў на агульную суму ў 800 мілёнаў р. З гэтых заяў відаць, што белагвардзейскае і пятлюраўскае войска ў часе інтэрвэнцыі забіла на Кіеўшчыне 19.900 чалавек, тысячы пакалечыла і згвалціла 200 жанчын. Апроч таго, карныя экспэдыцыі абрабавалі блізка 11.000 чалавек.

Беднота вёскі на варце Кастрычнікавых зьвнеў

ХАРКАЎ, 28-XII. На зьезьдзе незаможнікаў у спрэчках па дакладу тае. Пятроўскага аб міжнародным становішчы дэлегаты заклікаюць урад дбайна сачыць за антысавецкаю працаю буржуазеі і белагвардзейшчыны. Дэлегаты запэўняюць урад, што беднота Украіны ў любы момант выступіць на абарону свае пралетарскае ўлады і завёў Кастрычнікавае рэвалюцыі. Дэлегаты зазначаюць, што ўрад павінен рашуча пратэставаць проці прыгнечэньня працоўнага украінскага жыцьцёва ў Заходняй Украіне і малдаўскага жыцьцёва ў Бэсарабіі. Адначасна выступаўшыя ў спрэчках падкрэсьлівалі патрэбу ў часе надыходзячых перавыбараў саветаў даць рашучы адпор кулакам і падкулачнікам і абрацьі ў саветы сапраўдных прадстаўнікоў беднаты.

ПРАЭКТАВАНЬНЕ НОВЫХ МЭТАЛЁЗАВОДАЎ.

МАСКВА, 4-І. Калегія „Главчермета" зацьвердзіла чарговасьць працы ў галіне праэктаваньня ў 1928-29 г. 14-ці новых буйных металюргічных заводаў. Апроч запраэктаваных ужо Магнітагорскага, Кузьнецкага і Крывагорскага заводаў, у першую чаргу будзе распачата праэктаваньне заводаў: Запарожскага, «Дняпрасталь», Днепрапетраўскага, Уральскага сэрпасмартэнаў і Нерчанскага (другое чарга). Праэкты гэтых заводаў павінны быць скончаны да 1-га кастрычніка 1929 г. У другую чаргу павінна быць распачата складаньне праэктаў Ліпецкага, Жлобінскага, Таўдынскага, Ляўшынскага, Сярэдня-Уральскага і Данбасаўскага заводаў.

Гарняцкая камуна ў Арцёмаўску.

АРЦЁМАЎСК. 4-І. На Гарлоўскім рудніку № 1 37 сем'яў гарнякоў, водлуг уласнае ініцыятывы заснаваюць першы ў акрузе хаўрус «Капальнік», сябры якога абагульваюць усе сродкі існаваньня (заработак). Хатняя праца разьмяркоўваецца аднольнава між удзельнікамі хаўрусу. Жанчыны вызваляюцца да выхаваньня дзяцей для ніх будзе адчынен сацыяльны дзіцячы дом. Хаўрус мяркуе таксама пабудаваць дом-камуну.

Вугольныя багацьці Данбасу.

ЛЕНІНГРАД. Геалёгічны камітэт скончыў 2-хгадовыя работы па падрахунку запасаў вугалю ў Данбасе. Падрахунак быў асабліва дакладным і праводзіўся на розных глыбіні залежаў да найбольшае глыбіні, якая магчыма зараз для горных работ (1.500 метраў), в падзелах усіх запасаў на розныя гатункі вугалю: сапныя, пекныя, кавальныя, металюргічныя і антрацытавыя. Запасы вугалю ў Данбасе складаюць 68 мілярд. тон.

Кіно-апаратура нашага вырабу.

МАСКВА, 3-І. Галоўнапынбуд зьвярнуўся да замежнага аддзелу ВСНГ СССР з просьбаю забараніць прывоз з заграніцы ў СССР перасоўных і стацыянарных кіно-праекцыйных апаратаў, люстровых і звычайных лямпаў для кіно-апаратаў і ручных дынамаў-прыводаў, бо ўся гэтая апаратура вырабляецца зараз у належнай колькасьці Ленінградзкім Трэстам Оптыка-Механічнае Вытворчасьці.

Гаспадарча-культурны стан Марыйскае вобласьці.

МАСКВА. СНК РСФСР заслухаў даклад аб гаспадарчым і культурным будаўніцтве Марыйскае аўтаномнае вобласьці.

У склад Марыйскае вобласьці ўваходзіць частка найбольш адсталых раёнаў з рэйшчыя Казанскае, Вяцкае і Нижагародзкае губерняў. 64 проц. абшару занята лесам. Жыхарства ў вобласьці 500 тысяч чалавек, з якіх 52 проц. марыйцы, а далей ідуць расейцы і татары. У 1926 г. пад шматпольным севазваротам было 702 гэктары, а сёлета пад шматпольем занята блізка 78.000 гэктараў. Больш 3-х проц. сялянскіх гаспадарак ахоплена калгасамі. У сялянскай гаспадарцы яшчэ панае сяха. Жывёлагадоўля Марыйскае вобласьці вельмі нізкае якасьці, хоць ёсьць адпаведныя ўмовы для разьвіцьця жывёлагадоўлі. Лік бядняцкай зьмяншаецца, лік сярэдняцкі павялічваецца, у незначным процанце ўзрасла і кулацкая частка вёскі. 60.000 чалавек працуе на лесараспрацоўках. У бліжэйшыя гады лес Марыйскае вобласьці будзе ўпарадкаваны і тады можна будзе распачаць нармальна эксплёатаваць яго. На тэрыторыі вобласьці ёсьць лесапільныя заводы і гарбарні. Тры гады назад у буйной прамысловасьці было занята 550 чалавек, а зараз у ёй налічваецца ўжо больш 2000 чалавек. Каб вывесьці стан вёскі, яна трэба ў бліжэйшы час затраціць 3 мілёны рублёў. З мясцовых сродкаў на гэтую справу можна даць ня больш мілёну рублёў. З прычыны налога ніку вёска, Марыйская вобласьць на здолее да назначанага ўрадам часу марыйсаі да ўсваўтальнага абавязковага навучаньня дзяцей. Некаторыя раёны вобласьці цякам нядужаюць трахомаю. Другою навалаю зьяўляецца сап.

Т. Сямёнка, які выступіў у спрэчках, выказаўся за пасыку ў Марыйскую вобласьць спэцыяльнае экспэдыцыі, якая абсьледавала-б бытавое становішча асноўных масаў працоўных марыйцаў.

Намесьнік старшыні СНК РСФСР т. Сямёнаў адзначыў, што яе і запаволна становішча бліць асноўнае ўсе гаспадарчы Марыйскае вобласьці. Прамысловасьць у краі вобласьці будзе разьвівацца ў залежнасьці ад стратам тэтых двух галінаў сельскае гаспадаркі.

СНК РСФСР склаў намёнію, якой даручана распрацаваць праект пастановы ЦВК на дакладзе Марыйскага абласнога выканкому.

Аплявуха Лізе Нацый.

ВАШЫНГТОН, 4-І. Прадстаўнікі

Канфэрэнцыя нямецкіх рэнегатаў камунізму.

БЭРЛІН, 3-I. «Ротэ Фанэ» зьмяшчае надрабязнае паведамленьне наконт канфэрэнцыі прагае фракцыі КП Нямеччыны, якая адбылася 29-га сьнежня ў Бэрліне. Гэтая канфэрэнцыя павінна была быць, па думку яе ініцыятараў, падрыхтоўкаю да агульна-нямецкае канфэрэнцыі правых, якая маркуецца на 30-га студзеня. На канфэрэнцыі выявіліся вялікія разыходзіны ў арганізацыйных пытаньнях. Частка прысутных патрабавала зараз-жа заснаваць новую партыю. Проці гэтага супярэчылі Тальге мэр і Брандлер. Яны даводзілі аб патрэбе стварыць упачатку так званую «ячэйку адзінства», у якой павінны згрупавацца ўсе выключаныя з партыі і іх прыхільнікі ўнутры партыі. Галоўная задача гэтае ячэйкі павінна быць у тым, каб непярэдадні партыйных зьездаў зьбірацца і выпрацоўваць адпаведную тактыку ў асобных партыйных арганізацыях.

Міжнародная пацыфісцкая канфэрэнцыя.

БЭРЛІН, 4-I. У Франкфурце на Майне адчынілася міжнародная канфэрэнцыя, скліканая пацыфісцкаю міжнароднаю жаночаю лігаю. На канфэрэнцыі будуць абмяркоўвацца пытаньні аб сучасных мэтадах вайны, між іншым, пытаньне аб ужываньні атрутных газаў і аб абароне цывільнага жыхарства ад іх.

Дух спартака жыве ў нямецкай кампартыі

(ДА 10-ГОДЗЬДЗЯ СПАРТАКАЎСКІХ БОЕК).

«Саюз спартакаўцаў» — вельмі небясьпечны вораг усіх імпэрыялістаў і контр-рэвалюцыянэраў у часе сусьветнай вайны — нарадзіўся з левага крыла нямецкай сацыял-демакратычнай партыі, якое ўжо ў даваенны час змагалася з рэвалюцыянізмам і рэфармізмам і было заўзятым вогнам цэнтралізму Каўтскага. Спачатку вайны, у жніўні 1914 году, гэта была ўсяго толькі маленькая жменька таварышоў, якія гр паваліся вакол Карла Лібкнэхта, Розы Люксэмбург, Франца Мэрынга, Клары Цэткін і Мархлеўскага (Карскага), але гэта невялічкая жменька, ужо з першага дня вайны вяла энэргічную падпольную барацьбу супроць імпэрыялістычнай палітыкі нямецкай буржуазеі і афіцыйнай сацыял-демократы. Яна распаўсюджвала лісты і лістоўкі, у якіх гарачымі і рэвалюцыйнымі словамі заклікала рабочых змагацца супроць вайны. Гэтыя лісты і лістоўкі, вядомыя ў рэвалюцыйным рабочым руху як „спартакаўскія лісты", былі тымі нелегальнымі шляхамі, на якіх спартакаўская група распаўсюджвала ў часе вайны свой уплыў на масы.

У канцы 1915 году групе спартакаўцаў удалося аб'яднаць вакол сябе значную групу таварышоў, даўшую ёй магчымасьць склікаць 1-га студзеня 1916 году самастойную агульнадзяржаўную канфэрэнцыю. З гэтага часу ўсе палітычныя лісты групы, якая афіцыйна называла сябе „групай Інтэрнацыяналу", падпісваліся псэўданімам «Спартак». Імя «Спартака» увасабляла ў сябе ў вусных буржуа ўсю яго нянавісьць супроць гэтай маленькай, але дзейнай рэвалюцыйнай групы, у вусных-жа рэвалюцыйных рабочых усяго сьвету яно ўвасабляла моцную волю да барацьбы за рэвалюцыю.

Ня гледзячы на тое, што выдатнейшыя правадыры — Лібкнэхт, Люксэмбург, Клара Цэткін у хуткім часе былі пасаджаны ў турму, нелегальная рэвалюцыйная праца спартакаўцаў ня толькі ня спынілася, але нават была сувязь з замежнымі таварышамі і з Леніным у Швэйцарыі. Энэргічны рэвалюцыйны арганізатар Лео Іегіхес дабіўся выданьня друкаванай газэты, заміняючай друкаваныя на пішучай машынцы лістоўкі.

Тым часам здарыўся раскол у сацыял-демократычнай партыі. «Саюз Спартака» ўступіў у незалежную сацыял-демократычную партыю, арганізаваную ў красавіку 1917 г., захаваўшы пры гэтым сваю самастойнасьць. У гэты час ужо даваў сябе адчуваць уплыў расейскай лютаўскай рэвалюцыі. «Саюз Спартака» арганізаваў цэлы шэраг забастовак сярод рабочых фабрык на вырабу вайсковага абмундыравання. Ня гледзячы на тое, што Роза Люксэмбург была не ва ўсім згодна з мэтадамі бальшавікоў, «Саюз Спартака» заявіў аб сваёй салідарнасьці з бальшавікамі і прызнаў гістарычную справу бальшавікоў практычным ажыцьцяўленьнем марксызму. Спартакаўцы распаўсюдзілі бухарынскія «тэзісы аб сацыялістычнай рэвалюцыі» і павялі энэргічную прапаганду за бальшавіцкія рэвалюцыйныя мэтады. Першым практычным вынікам Кастрычніцкай рэвалюцыі была арганізаваная «Саюзам Спартака» масавая забастоўка ў студзені 1918 г. Тут выявілася вельмі шырока падпольная дзейнасьць саюзу Спартака.

Хоць гэта забастоўка каштавала спартакаўцам вялікіх ахвяр, з якіх найвялікшай было зьняволеньне галоўнага арганізатара Лео Іегіхеса, — яна ўсё-ж была першай спробай рэвалюцыйна настроеных мас уступіць у барацьбу з нямецкім імпэрыялізмам, першым сыгналам, абвяшчаючым аб набліжэньні рэвалюцыйных лістападаўскіх дзён.

У часе лістападаўскай рэвалюцыі ўстанаўленьне дыктатуры Саветаў было галоўным лёзунгам «Саюзу Спартака». Пасьля скасаваньня манархіі гэты лёзунг разьвіваў «Саюз Спартакаўцаў» з сацыял-демократамі, адкрыта стаўшымі на глебу буржуазнай демократыі, і з незалежнымі сацыял-демократамі, ігнаруючымі савецкую сыстэму і прапагандуючымі парляманцтарызм.

29 сьнежня 1918 году на агульнадзяржаўнай канфэрэнцыі «Саюзу Спартака» ён рэарганізаваўся ў нямецкую кампартыю і паслаў свайго прадстаўніка на ўстаноўчы кангрэс Камінтэрну.

На гэтым зьезьдзе Роза Люксэмбург заявіла, што перамога нямецкага пралетарыяту над манархіяй яшчэ не азначае перамогі над контр-рэвалюцыяй. Яе словы хутка пацьвердзіліся. 7 студзеня 1919 году пачаліся першыя сутычкі контр-рэвалюцыянэраў з рабочымі дэманстрантамі. Пасьля іх быў зроблен напад на захоплены рэвалюцыйнымі рабочымі будынак Бэрлінскага паліцэй-прэзыдыуму.

Сацыял-демократы Эберт і Носке былі натхняцелямі контр-рэвалюцыі і дапамагалі ўзбраенню афіцэраў-манархістаў. Рабочыя ўзяліся за зброю, захапілі памяшканьне газэт, у тым ліку і «Форвэртса», і арганізавалі абарону будынку паліцэй-прэзыдыуму. Так пачаліся вядомыя «Спартакаўскія бойкі» бэрлінскіх рабочых з контр-рэвалюцыйнымі бандамі Носке. У гэтых бойках пралетарыят пацярпеў вялікае паражэньне дзякуючы здрадніцтву народных упаўнаважаных Эберта, Шэйдэмана, Гаазэ і Барта. Карл Лібкнэхт і Роза Люксэмбург былі пасаджаны ў турму і потым здрадніцкі забіты белагвардзейцамі. «Спартакаўцы» разгромлены, радаваўся буржуазны друк, і сацыял-здраднікі Эберт і Крысьпін паціралі рукі, рашучыя шлях для капіталістычнай рэспублікі.

«Спартакаўцы разгромлены, спакой і парадак пануюць на бэрлінскіх вуліцах», — так пісаў сам Карл Лібкнэхт у сваіх апошніх артыкулах у «Ротэ-Фанэ». Але рэвалюцыйны дух Спартака яшчэ жыве ў нямецкай кампартыі, якая зараз з гонарам можа азірнуцца на сваю дзесяцігадовую рэвалюцыйную дзейнасьць.

Фрыц Апэльт.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

У адзнаку 10-цігодзьдзя БССР.

НАПАМІНАК ВОРАГАМ ПРАЦОЎНЫХ.

Сьвяткаваньне 10 годзьдзя БССР у Кайкаўскім сельсавеце прайшло з вялікім уздымам і ніколі яшчэ вёскі ня бачылі такой урачыстасьці.

У в. Міханавічы адчынілася новая школа імя 10-годзьдзя БССР: на адчыненьні школы прысутнічала 500 чалавек, сярод іх каля 200 жанчын. Па ўсіх вёсках ніхто з сялян не працаваў; у в. Міханавічы пры адчыненні школы была кіно-пастаноўка аб барацьбітох за БССР, — шмат старых сялян плакалі, бо з в. Міханавічы загінула 8 партызан за ўладу саветаў у м. Дукоры і сёньня, калі на экране малявалася барацьба за Савецкую Беларусь, бацькі гэроў плакалі.

Гэта сьвята паказала, што сяляне даражаць уладай саветаў і камуністычнай партыяй.

Няхай сьлёзы бацькоў забітых партызан з в. Міханавічы будуць напамінкам усім ворагам працоўных.

Уцэха Арон.

АДЗНАЧЭНЬНЕ 10-ЦІГОДЗЬДЗЯ БССР У КАЛГАСАХ.

Віцебск, 5-I. Сьвяткаваньне 10-цігодзьдзя агалашэньня БССР у калгасах Віцебшчыны было адзначана шэрагам практычных мерапрыёмстваў.

Так, у с.-г. камуне «Свобода» была пушчана ў ход электрастанцыя, у с.-г. камуне «Заря» адчыняецца новая камунальная лазьня, у камуне „Чырвоны сьцяг" былі адчынены новы клюб і дзіцячыя ясьлі.

Апрача гэтага, па розных калгасах было адчынена 4 ліпункты, 4 чырвоныя куткі і 6 новых дамоў.

ПАДАРУНАК 10-ГОДЗЬДЗЮ САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

У адзнаку вялікага сьвята 10-годзьдзя існаваньня БССР у Шацку ўрачыста была адчынена двухпавярховая больніца.

На ўрачыстасьці прысутнічаў прадстаўнік ад акрадзелу аховы здароўя і прадстаўнікі ад раёну.

У прывітаньнях падкрэсьлівалі вялікае значэньне больніцы для васельніцтва.

На мітынг прышло шмат сялян з ваколічных вёсак: агулам было каля 1000 чал.

Пасьля мітынгу быў зроблены агляд больніцы ўсімі прысутнымі.

Прахожы.

Шацк.

Узбуйніць дробныя калгасы.

Магілеў, 5-1. Аднэй з памылак якая была дапушчана ў мінулым годзе, зьяўляецца арганізацыя ў некаторых раёнах вельмі дробных і таму няжыцьцявых калгасаў. Да прыкладу, у Шклоўскім раёне арганізавалася камуна на 33 дзесяцінах.

Гэтую памылку трэба выправіць у пачаўшуюся справаздачную па калгасах кампанію і наогул у зімовы перыяд.

Намечанае ўзбуйненьне калгасаў мяркуецца правесьці розными спосабамі. Па большай частцы дробныя мяжуючыя калгасы будуць зьліты ў адзін (у Клімавіцкім Лупалаўскім і Чырвонапольскім раёнах), або аб'яднаць у гняздо суседнія калгасы. У другіх выпадках будуць прыняты меры да прырэзкі дробным калгасам зямлі з запасно-а фонду, альбо да прырэзкі надзельных зямель шляхам уваходжаньня карыстальнікаў апошніх у калгас. Мажліва, нарэшце, што некаторыя з дробных калгасаў будуць пераведзены на статут садова-гародных таварыстваў.

Некаторыя з калгасаў выраздзіліся ў звычайныя пасёлкі, напрыклад, стары дробны калгас («Чырвоны Селянін» у Чавускім раёне); гэтыя калгасы трэба ў зімовы час адаравіць і рэарганізаваць.

Падрыхтоўка новага кадру кіраўнікоў калгасаў.

Бабруйск, 5-1. 3-га студзеня ў Бабруйску адчыніліся акруговыя курсы па падрыхтоўцы кіраўнікоў калгасаў. На курсы прынята 47 чал. сяброў калгасаў.

Курсы будуць працаваць на праграму 2 месяцаў і на іх будуць прапрацаваны пытаньні практычнага калектыўнага будаўніцтва.

Пераходзім на шматпольле.

(Уваравіцкі р-н, Гомельшчына).

Вёска Чэбатовічы, Уваравіцкага раёну, Гомельскай акругі, дрэнна жыла да земляўпарадкаваньня, асабліва гэта адчувалася сярод беднаты. Зямлі было мала, ды яшчэ далёка знаходзіцца ад вёскі і к таму вузкапалосная, адны межы.

У такіх умовах сялянам жыць вельмі цяжка і яны пачалі праводзіць земляўпарадкаваньне, і такім чынам па ўсёй вёсцы было праведзена земляўпарадкаваньне ў 1925 г.

Беднота разьбілася на пасёлкі і пачала будаваць новае культурнае жыцьцё, апрацоўваць зямлю па іншаму спосабу, заводзіць шматпольле. Пасёлкі „Вульлянсў" і „Чырвоны Курган" пачалі жыць пановаму, пачалі сеяць кажушыну, віку і г.д.

На некаторых пасёлках маюцца машынныя таварыствы, якія даюць машыны селяніну для работы на ільготных умовах. Трэба адзначыць, што нашы сяляне пачалі мала-па-малу паляпшаць гаспадарку.

А. Карлоўскі.

За самаабкладаньне пабудавалі школу.

Сяляне в. Н.-Серабранкі вясною 1928 г. правялі самаабкладаньне на 25 проц. с.-г. падатку на суму 790 р. За гэтыя грошы купілі досыць добры будынак для школы.

У Чэрвені дадаткова правялі на 10 проц.—361 руб. На перавозку школу 300 р. даў РВК, калі і гэтага аказалася мала, — дык сяляне ў лістападзе на агульным сходзе пастанавілі правесьці самаабкладаньне яшчэ на 10 проц., што дало 492 р. 60 к.

Школа скончана, і 90 чалавек вучыцца ў новай школе: 50 дзяцей і 40 падросткаў.

Сяляне вельмі здаволены, што дачыкаліся сваёй школы. Беднякі цяпер кажуць: — «хоць кулакі і гвалт крычалі пры прывязеньні самаабкладаньня, але мы ўсё-такі, пры дапамозе Савецкай улады, іх перамагалі; калі-ж сродкі будуць патрэбны яшчэ на што небудзь, дык правядзём самаабкладаньне дадаткова».

Бандаруп.

Рабочыя брыгады — на перавыбары ў вёску.

Гомель, 5-1. У раёны акругі выехалі рабочыя брыгады для ўдзелу ў перавыбарчай кампаніі. Акрвыканком таксама камандыруе 90 чалавек, Гомрайсаюз — 11 чалавек. Праўленьнем спажывецкіх таварыстваў прапанавана арганізаваць аднадзённыя ясьлі ў дзень перавыбараў саветаў.

Здаём калектыўна хлеб.

(Рагачэўскі р., Бабруйскай акругі).

Справа загатовак у нас часта кульгае ад таго, што загатоўчы апарат не бярэ на сябе сьмеласьці ўзяцца за гэтую важную справу і кажа: „Дзе мы будзем рабіць хлебазагатоўкі, калі ў нас хлеба няма".

Але-ж калі такая думка была разьбіта вышэйстаячымі арганізацыямі, і ўсім спажывецкім таварыствам было дадзена заданьне правесьці ў вёсках калектыўную здачу хлеба, дык гэта справа была зрушана з месца.

Сяляне-сераднякі вёскі В.-Крушынаўкі, пасьля дакладу старшыні праўленьня тав. Мацкова, пастанавілі зрабіць калектыўную здачу хлеба.

У вёсках Хвалевічы і Малая Крушынаўка ў выніку такіх сходаў зроблена калектыўная здача хлеба, дзе было сабрана каля 50 пуд.

Такім чынам, дзе ёсьць належная падрыхтоўка, калектыўная здача хлеба праводзіцца бяз усякіх перашкод; трэба прыклад гэтых вёсак скарыстаць усім вёскам раёну і дапамагчы дзяржаве наладзіць справу загатовак.

Я. Крушына.

Новыя сьцежкі кааперавання.

Магілеў, 5-1. Акруговы малочны саюз распачаў працу да аб'яднання калгасаў у малочныя арцелі, якія будуць выпрацоўваць галяндзкі сыр і масла.

Адна з гэткіх арцеляў (з трох калгасаў і аднаго саўгаса) ужо афарылена ў мястэчку Чырвонапольлі.

Хутка гэткія арцелі будуць утвораны ў Хоцімску, Журавічах, Барме.

Усе яны абслугоўваюць заводы і пачнуць працаваць не пазьней сакавіка месяца.

Прымаюцца крокі да ўцягненьня ў малочныя арцелі паасобных сялянскіх двароў раёну іхняй дзейнасьці. Калгасы па агульных сходах атрымліваюць столькі галасоў, колькі ў іх налічваецца сямей.

Збор попелу неабходна ўзмацніць.

Гомель, 5-1. Збор попелу ў акрузе праходзіць слаба. Буйныя прадпрыёмствы яшчэ да гэтага часу не арганізавалі збор попелу. Лесазавод «Колтруд» сабраў 500 пудоў попелу. Дробныя прадпрыёмствы сабралі да 200 пудоў. Распачата перавозка попелу па селішчах і калгасах. Сярод сялянства акругі яшчэ недастаткова праводзіцца растлумачальная праца аб значэньні і выгаднасьці ўжываньня попелу як угнаеньня.

Зьбіраем попел.

(Вільшчынская ШСМ, Койданаўскага р-ну).

Прачытаўшы даклад тав. Прышчэпава аб падняцьці ўраджайнасьці — мы гэта пытаньне прапрацавалі на 4-х сельска-гаспадарчых гурткох у ваколыных вёсках.

На гурткох мы ўзьнялі пытаньне аб зборы попелу ў сялянскіх гаспадарках, на што ўсе гурткоўцы далі сваю згоду.

Усе сябры гурткоў зараз не расхіваюць, як раней, попел, а зьбіраюць для таго, каб вясной унесьці яго як угнаеньне пад розныя культуры.

К—сь.

Сторшыні СНК БССР т. Галодзеду.

Агульны сход байцоў, камандзіраў і падпітпрацаўнікоў №-га палка віншуе Вас з абраньнем ганаровым чырвонаармейцам №-га палка.

Байцы, камандзіры, палітпрацаўнікі палка ведаюць баявыя традыцыі палка, які разам з іншымі часьцямі Чырвонай арміі бараніў БССР ад пасяганьняў на яе самастойнасьць польскай буржуазеі.

Польская буржуазія разам з міжнародным капіталам і пад яго націскам будуе пляны ваеннага нападу на СССР з мэтаю мірыцуцьця ў ім дыктатуры пралетарыяту і ператварэньня яго ў залежную ад міжнароднага капіталу дзяржаву. БССР, знаходзячыся на мяжы СССР з нашым магчымым ворагам — Польшчаю, больш усяго знаходзіцца ў небясьпецы ваеннага нападу.

Мы ў пэўнай меры ўлічваем пагрозу ваеннай небясьпекі нашаму Саюзу і прымаем усе захады да таго, каб у патрэбны момант, калі вораг прымусіць нас да ўзброенай сутычкі за сусьветную пралетарскую рэвалюцыю, разам з працоўнымі Беларусі даць яму рашучы адпор і даць магчымасьць працоўным усяго сьвету на руінах капіталізму будаваць сусьветную сацыялістычную грамаду.

Агульны сход палка спадзяецца, што абраньне Вас ганаровым чырвонаармейцам палка яшчэ больш замацуе сувязь працоўных БССР з нашым палком.

Няхай жыве сацыялістычнае будаўніцтва СССР і БССР!

Няхай жыве УсеКП(б)!

Няхай жыве шчыльная сувязь працоўных БССР з Чырвонай арміяй!

Няхай жыве ганаровы чырвонаармеец палка — Старшыня СНК БССР т. Галодзед!

Байцам, камандзірам і палітпрацаўнікам № стрэлковага палка.

Прынашу шчырую падзяку вам за абраньне мяне байцом вашага палка, баявыя традыцыі якога я гон рам буду захоўваць. Наш клясавы вораг — імпэрыялістычная буржуазія ўсяго сьвету — рыхтуе новыя бойні супроць першага ў сьвеце пралетарскага саюзу — СССР. Таму задачы ўзмацненьня абароназдольнасьці нашай краіны зьяўляюцца найважнейшымі задачамі, якія павінны выконвацца ў першую чаргу шляхам баявой вывучкі слаўных шэрагаў Чырвонай арміі і яшчэ большага ўзмацненьня сувязі працоўных мас БССР з Чырвонай арміяй.

Няхай жыве стальная армія пралетарыяту!

Няхай жыве моцная сувязь рабочых і працоўнага сялянства з Чырвонай арміяй!

Няхай жыве слаўны № палка!

М. ГАЛАДЗЕД.

Няхай жывуць працоўныя масы Заходняй Беларусі і Польшчы!

Агульны сход студэнтаў і суправоўнікаў Камуністычнага Унівэрытэту Беларусі імя У. І. Леніна і курсаў камсамольскага актыву ў дзень сьвяткаваньня 10-годзьдзя існаваньня КП(б)Б і БССР шле сваё братэрскае бальшавіцкае прывітаньне працаўрам працоўных — ЦК КПЗБ і ЦК КПП і ў іх асобе рабочым і сялянам Заходняй Беларусі і Польшчы.

Вялікі Кастрычнік вызваліў усе народы былой царскай Расеі ад векавога сацыяльнага і нацыянальнага прыгнечаньня.

Дзякуючы Кастрычніку, і беларуская нацыя за ўсю гісторыю свайго існаваньня атрымала права на самастойнае існаваньне, каб у саюзе з другімі народамі будаваць сацыялістычную гаспадарку, будаваць нацыянальную культуру.

Утвораная на руінах імпэрыялістычнай вайны і беларускай акупацыі, Савецкая Беларусь у цесным саюзе з рабочымі і сялянамі ўсяго Савецкага Саюзу перамагла сваіх ворагаў і пачала будаваць сваю гаспадарку і культуру.

За 6 год мірнага будаўніцтва, пры наліччы дыктатуры пралетарыяту Савецкая Беларусь мае значныя посьпехі і дасягненьні. Адноўлены зруйнаваныя белапалякамі гарады, масты, чыгуначныя станцыі і пабудаваны новыя фабрыкі і заводы. Прамысловасьць перавысіла даваенны ўзровень, удвая павялічылася колькасьць пралетарыяту. Будуюцца новыя электрастанцыі: вялікі цэнтр энэргетыкі Беларусі — Асінбуд — дасьць сілу фабрыкам і заводам, дасьць асьвятло ў сялянскія хаты. На мілёнах гэктараў зямлі, якая вырвана з рук паноў, будуецца новая сельская гаспадарка. Расьце і ўзмацняецца сацыялістычны сэктар у сельскай гаспадарцы — калгасы і саўгасы.

На грунце агульнага эканамічнага ўздыму ідзе магутны росквіт беларускае культуры. У той час, як у Заходняй Беларусі праследуецца беларуская школа, праследуецца вольнае друкаваньне беларускага слова, у БССР у тысячах беларускіх школ вучацца на роднай мове дзеці рабочых і сялян. Упаршыню для дзяцей працоўных адчыніліся дзьверы вышэйшых навучальных устаноў, якіх раней ня было на Беларусі — рабфакі, Бел. Дзярж. Ун-т, Беларуская С.-Г. Акадэмія, Камуністычны Унівэрытэт, Ветэрынарны Інстытут.

Стотысячны тыраж беларускай прэсы, тысячы беларускіх кніг, росквіт беларускай літаратуры, тэатру, кіно і наогул мастацтва — усе гэтыя вялікія дасягненьні разьбіваюць ушчэнт фашысцкую хлусьню аб нацыянальнай палітыцы кампартыі і Савецкае ўлады. У пралетарскай Савецкай Беларусі вольна жывуць і разьвіваюць сваю культуру нацыянальныя меншасьці: яўрэі, палякі, латышы, літоўцы і інш., якія маюць свае нацыянальныя школы, саветы, друк і г. д. Усе гэтыя посьпехі і даваенныя былі магчымы толькі дзякуючы кіраўніцтву камуністычнай партыі, толькі пры пераважнай ролі пралетарыяту і цесным саюзе рабочае клясы і сялянства, толькі ў шчыльным саюзе з усімі працоўнымі СССР.

Але на ўся Беларусь — Савецкая: другая — заходняя частка Беларусі — адарвана і знаходзіцца пад уціскам польскіх абшарнікаў, капіталістаў, якія бязьлітосна эксплёатуюць і здзекуюцца над рабочымі і сялянскімі масамі.

Таварышы! Вы там, у глыбокім падполлі, у дзікім шалёным разгульні вельможнага фашысцкага тэрору рыхтуеце працоўныя масы к новым бойням з капіталам за перамогу вашых камуністычных ідэалаў. Мы ўсьвядомлены, што недалёка той час, калі працоўныя масы Заходняй Беларусі і Польшчы пад вашым кіраўніцтвам разаб'юць ланцугі навалі, зруйнуюць існуючыя вакіж намі межы і наздудуць нам сваю працоўную руну і разам з вамі будуць будаваць новае лепшае жыцьцё — сацыялізм.

Няхай жыве КПЗБ і КПП — кіраўнікі працоўных мас!

Няхай жывуць працоўныя масы Заходняй Беларусі і Польшчы!

Няхай жыве СССР — б цьвердыня міжнароднага пралетарыяту!

Няхай жыве Камуністычны Інтэрнацыянал — штаб сусьветнай рэвалюцыі!

Члены ЦВК — у № палку.

Урачысты вечар чырвонаармейцаў і камандна палітычнага складу 1-га і 3-га батальёнаў, які быў прысьвечаны Х-й гадавіне БССР, наведалі члены ЦВК БССР і прадстаўнікі ад сялян розных акругаў Беларусі. Вайскоўцы з радасьцю спаткалі гасьцей і з вялікай увагай выслухалі прывітаньне сялянкі Мазырскай акругі тав. Анішчанка, якая сказала: „Чырвоная армія робіць добрую справу; яна рыхтуе пісьменных і сьвядомых працаўнікоў для нашай вёскі. Поруч з гэтым моладзь у армі вучыцца бараніць інтарэсы працоўных». Тав. Анішчанка скончыла прывітаньне словамі: «Каб паны не адабралі ад нас зямлю і фабрыкі, трэба яшчэ хутчэй вучыцца абараняць нашу родную савецкую краіну".

Пад гучныя воплескі чырвонаармейцы прынялі прапанову вайскоўца паслаць прывітаньне Юбілейнай Сэсіі ЦВК Беларусі.

МАТУЗАЎ П.

БЕЛАРУСЫ У МАЖАЙСКІМ ПАВЕЦЕ.

(*Ад нашага карэспандэнта*).

Шмат беларусоў сялян пераселілася у Мажайскі павет Маскоўскай губ. яшчэ да рэвалюцыі. За гэты час пераселенцы пасьпелі ўжо добра адбудавацца, палепшыць сваю гаспадарку.

Беларусы-пераселенцы жывуць у розных валасьцёх павету цэлымі вёскамі. Па папоўных даных у Мажайскім павеце зараз жыве звыш 3000 чалавек беларусоў. Хоць там беларусы жывуць ужо і даўно, але яшчэ да гэтага часу яны захавалі ўсе свае нацыянальныя асаблівасьці. Акрамя таго захавалася родная мова. Калі настаўнік гаворыць у школе з вучнямі парасейску, дык дзеці часта не разумеюць яго і замест слоў расейскіх гавораць беларускія. Напрыклад, замест слова «кажется» вучні кажуць „здаецца", „в этом году" — „сёлета", „очень" — „дужа".

Большая частка беларусаў-пераселенцаў жадае разьвівацца на сваёй роднай мове.

Да мінулага году ўсе беларускія вучні былі ў расейскіх школах. Сёлета ў Ільляцінскую і Малацясоўскую школы прыслалі беларускіх настаўнікаў. Калі гэтыя школы пачалі працаваць на беларускай мове, дык адразу заўважыўся вялікі зрух у працы і пасьпяховасьці вучняў.

Палітасьветная праца на беларускай мове зусім не вядзецца, нават там ня выпісваюцца беларускія газэты, праз якія беларусы-пераселенцы знаёміліся-б з жыцьцём і будаўніцтвам БССР.

Маскоўскі камітэт УсеКП(б) уже зьвярнуў увагу на культурны бок жыцьця беларусаў у Мажайскім павеце і камандыруе туды студэнтаў Унівэрытэту Нацыянальнасьцяў Заходу (на час канікул) дзеля абсьледаваньня і высьвятленьня абставін працы ў гэтай галіне.

Я. Збуржынскі.

Беларускае студэнцкае зямляцтва ў Новачаркаску.

У горадзе Новачаркаску (Паўночна-Каўкаскі край) 25 лістапада 1928 г. адбыўся агульны сход студэнтаў-беларусаў, якія прыехалі сюды для пашырэньня сваіх ведаў у вышэйшых і сярэдніх навуковых установах гэтага гораду. Сход гэты быў з'арганізаваны па ініцыятыве групы студэнтаў-беларусаў для аб'яднаньня ўсяго беларускага студэнцтва, для распаўсюджваньня беларускай культуры сярод іх, для культурна-выхаваўчай працы студэнтаў-беларусаў і для сувязі са сваёй роднай краінай, якой у хуткім часе яны павінны аддаць усе свае веды кваліфікаванага спэца на разьвіцьцё гаспадаркі і прамысловасьці Беларусі.

Сход абраў бюро зямляцтва з 7 таварышоў, якое ўжо распачало сваю працу. Гарадзкое бюро пралетстуду г. Новачаркаску ўхваліла зямляцтва і яго мэты. Цяпер чакаем голасу і дапамогі адпаведных органаў сваёй краіны — Беларусі.

Сач—нін.

Новачаркаск.

ЛІСТ У РЭДАКЦЫЮ.

ПАВАЖАНЫ ТАВ. РЭДАКТАР.

Гэтым просім надрукаваць у В/ газэце нізэйпадавае:

Надовачы вышаў з друку нумар 10 за 1928 г. часопісі «Полымя». Рэдакцыйная калегія часопісі, азнаёміўшыся з канатрукцыяй нумару і зьместам некаторых зьмешчаных у ім артыкулаў, асабліва з артыкулам З. Жылуновіча «Праца Беларускіх секцыяў і ўтварэньне БССР», вынесла наступнае рашэньне:

1. Канстатаваць, што № 10 часопісі „Полымя" за 1928 год выдадзены без удзелу большасьці рэдакцыі часопісі. (Баліцні, Васілевіч, Чарот).

2. Што ў гэтым нумары дапушчана палітычная памылка ў тым, што вострая вільна высьвятляецца пытаньне пра стварэньне БССР і не высьветлена роля ў гэтай справе КП(б)Б.

З камуністычным прывітаньнем

ВАСІЛЕВІЧ, З. ЖЫЛУНОВІЧ, А. БАЛІЦНІ, М. ЧАРОТ.

Мільёны беларускіх кніг.

(Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва к 10-ай гадавіне БССР).

Тэрмін год таму назад беларуская кніга была нечым накшталт бібліяграфічнае рэдкасьці. Дасьць год таму назад партыя і ўлада адважна і ўпэўнена пачалі эканамічнае і культурнае будаўніцтва БССР, ня маючы яшчэ ў руках такой вялізарнай уплывовай сілы, як масавая савецкая, пралетарская кніга. Партыя і ўлада бачылі, адчувалі рэвалюцыйны ўздым рабочых і сялянства. Падтрымаць у масах гэты рэвалюцыйны пафос барацьбы, растлумачыць мэты гэтай барацьбы можна было кароткімі, агнявымі словамі, баявымі заклікамі. Пісаць, складаць вялікія кнігі, а тым болей друкаваць іх ня было часу. Газэта, лістоўка, аповяд, брашура-агітка ў адзін-паўаркуша, плякат — вось тая масавая літаратура, якую дзесяць год назад тысячамі і мілёнамі экземпляраў партыя і ўлада давалі працоўным паўстаўшай з небыцьця Савецкай Беларусі.

Але вось адгучэлі апошнія стрэлы на акупаныя бела-польскіх бандах, прышоў к вагстату рабочы, яшчэ апрануты ў чырвонаармейскую шынель, вярнуўся на зямлю земляроб — хто з фронту, а хто з лясоў, з партызанскіх лагераў, з рэвалюцыйным агнём у сэрцы і шрамамі ад панскіх катаваньняў, на целе... Прышоў час мірнага будаўніцтва.

Партыя разгортвае грунтоўнае палітычнае выхаваньне мас, НК Асьветы будуе школы ўсіх тыпаў і ступеняў, Калоўпалітасьветы адчыняе хаты-чытальні, парадны, бібліятэкі, клюбы, тэатры, пункты па ліквідацыі няпісьменнасьці, усе дзяржаўныя ўстановы, грамадзкія і навуковыя арганізацыі пачынаюць пільную і складаную працу па эканамічнаму і культурнаму адраджэньню рэспублікі. Тут ужо не абмяжуешся толькі перыядычнай прэсай, лістоўкамі, цвенькімі брашурками. Трэба даць літаратуру, даць падручнікі, даць кнігу па ўсіх пытаньнях нашага сацыялістычнага будаўніцтва.

А даць кнігу ў масавым маштабе можна тады, калі ёсьць адпаведная гэтаму маштабу кніжна-паліграфічная база. Стары, дарэвалюцыйны Менск гэткай базы ня меў. Некалькі дробных прыватных друкарань саматужнага характару і адна губэрская друкарня дае працавала ўсяго толькі 45 рабочых. Абсталяваньне прымітыўнае, зусім не прыстасаванае для беларускага друку і да таго папсаванае і абрабаванае нямецкімі і польскімі акупантамі. Да рэвалюцыі ў менскіх друкарнях кнігі, у шырокім разуменьні гэтага слова, ніколі не друкавалі. У сэнсе кнігавыдавецкім тут было літаральна пустое месца. Трэба было пачынаць арганізацыю паліграфвытворчасьці ад самага пачатку: набываць шрыфт, друкарскія машыны, рознае паліграфічнае абсталяваньне; трэба было ламаць старасьвецкія саматужніцкія погляды старых друкароў на кнігу, выхоўваць і кваліфікаваць новы малады кадр працаўнікоў друку, арганізоўваць новыя галіны вытворчасьці, забясьпечваць выдавецтва кніжнымі спэцыялістамі, якія-б былі далі зданы гэтай культурнай справе. Нармальнае разьвіцьцё беларускай кнігавыдавецкай дзейнасьці пачалося фактычна з восені 1924 году — ад моманту стварэньня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва. На працягу першых двух год Белдзяржвыдавецтва закупіла рознага паліграфічнага абсталяваньня на 179000 рублёў і адразу тэхнічна вырасла на 98%. К канцу 1926 году паліграфпрадпрыёмствы Белдзяржвыдавецтва пры поўнай нагрузцы маглі ўжо даць у месяц 600 друкаваных аркушаў кніжнага набору і болей трох з паловай мільёнаў аркушаў-адбіткаў.

Перад Белдзяржвыдавецтвам было пастаўлена заданьне забясьпечыць працоўных шасьці нацыянальнасьцяй на іх роднай мове — школьнымі падручнікамі і ўсёй іншай літаратурай. Цяжкасьць гэтага заданьня павялічылася ў сувязі з буйным ростам школьнай сеткі, ростам культурна-асьветных устаноў, ростам культурнага і палітычнага ўзроўню мас, які даў кніжны попыт павышанага тыпу як у сэнсе розластайнасьці літаратуры, так і ў сэнсе дзешавізны і адначасна больш высокіх вымаганьняў к тэхнічнаму і мастацкаму афармленьню кнігі. Выдавецкая праца на шасьці мовах увесь час настойна вымагала і вымагае пашырэньня і ўдасканаленьня паліграфічна-вытворчае базы, а таксама пашырэньня і ўдасканаленьня рэдакцыйна-выдавецкага апарату. На сягоняшні дзень Белдзяржвыдавецтва ўжо мае, хаця і невялічкі, але поўны кадр працаўнікоў кнігі. Сягоньня нас ужо не палохае рэалізацыя рэдакцыйна-выдавецкага пляну на наступны год у 3000 аркушаў з некалькі мільённым тыражом.

Што-ж зрабіла Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва за мінулыя гады сваёй працы? З якімі результатамі яно сустракае 10-цігадовы юбілей сваёй пралетарскай рэспублікі?

Калі перакласьці на мову лічбаў кніжную прадукцыю Белдзяржвыдавецтва за перыяд часу з 1-X—24 г. да 1-X—28 году, дык атрымаем:

На якой мове.	Колькасьць назваў.	Друкаваных аркушоў.	Колькасьць экземпляраў.	Колькасьць аркушоў адбіткаў.
Беларуская	630	4339	4978000	44543000
Яўрэйская	86	524	282000	1814000
Польская	38	157	151000	738000
Расійская	35	130	254000	360000
Літоўская	2	4	2.00	4000
Латыская	2	3	2000	5000
Разам на ўсі

ПАЧАЛІСЯ ПЕРАВЫБАРЫ САВЕТАЎ

Як праходзяць справаздачныя сходы.

СПРАВАЗДАЧНЫЯ СХОДЫ НА ВЁСЦЫ ПРАХОДЗІЛІ ПРЫ АКТЫЎНЫМ УДЗЕЛЕ БЕДНАТЫ І СЕРАДНЯЦТВА. ЯШЧЭ БОЛЬШ УЗМАЦНІМ ГЭТЫ БЛЁК НА ПЕРАВЫБАРЧЫХ СХОДАХ.

ДЗЕ БАТРАКІ, ДЗЕ ЖАНЧЫНЫ?

Зараз у Смалявіцкім раёне, Менкае акр., разьмяркованы па кожны сельсавет сілы РК КП(б)Б, РВК, камсамолу, заняты справаздачамі сельсаветы, а ў масах сялянства кампанія адчуваецца слаба, падрыхтавана недастаткова. Сама падрыхтоўка праходзіла больш апаратным парадкам, вельмі слаба рыхтаваўся ўвесь сялянскі актыў, беднота, грамадзкія арганізацыі раёну.

Частае зьявішча—зрывы справаздачных сходаў з прычыны малой явкі. На паўторныя сходы явка таксама малая. Вось некалькі лічбаў. У Юраўцкім сельсавеце па сямі выбарчых вучастках выбаршчыкаў 2176, з іх жанчын 1117, а на сходах прысутнічала 859 чалавек, з іх 108 жанчын. У Клініцкім сельсавеце па 5 вучастках 1112 выбаршчыкаў, з іх жанчын 500, а прысутнічала на сходах 453 чал., з іх 135 жанчын.

Дзе-ж прычыны гэткіх зьявішчаў?

Мне здаецца, што галоўная прычына—недастаткова глыбокая падрыхтоўка да ахопу нас. Пачалі рыхтавацца даўно, кожны сельсавет ведае калі, згодна плану, на якім вучастку ў яго сход і ўсё-ж ёсьць факты, што сялян наведамляюць аб сходзе толькі тады, калі ўжо дакладчык чакае, часам наведамляюць ня кожнай хаце, а праз 1-2 двары. У некаторых месцах сельсавет ня мае сьпісу выбаршчыкаў таго ці іншага вучастку—не пасьпеў скласьці. І пракляты парадак—паведамляць аб сходзе гаспадара двара і задавальняцца тым, што з кожнага двара зьяўляюцца на сход на аднаму.

А Верхменскі сельсавет умудрыўся за 2 дні ўсю справаздачную кампанію правесьці, ня было праведзена толькі ніводнага сходу беднаты. Беднота ня ўся прыходзіць на сход. Па Слабадзкому сельсавету з пяці вучасткаў прысутнічала на сходах 382 чал. (з 908 выбаршчыкаў), з іх беднякоў 140 і ніводнага (?) батрака на сходзе. З батракамі такое-ж становішча і па другіх сельсаветах. Прычына хаваецца ў тым, што беднату слаба, а батракоў зусім не падрыхтавалі да сходаў. РК КП(б)Б і райвыканком ставілі гэтыя пытаньні, а ў сельсаветах іх зусім забылі. Гаспадара паклікалі на сход, а батрака не.

Зусім мала на сходах жанчын. Сельсаветы тлумачаць гэта тым, што калі гаспадар ідзе на сход, жанчына прымушана застацца ў хаце. Гэта ня зусім так. Гаспадыня ня ідзе на сход не таму, што без яе печка будзе пуставаць, а таму, што яе ніколі раней не напярэджвалі аб сходзе, ці гаварылі, так сабе, жартлівым тонам і да справаздачных сходаў яе не падрыхтоўвалі. Па сутнасьці—жанчынам ніхто нідзе не растлумачыў усёй вялізарнай важнасьці справаздачных і выбарчых сходаў. Дзе былі сходы жанчын вёскі (акраіна делегацкіх сходаў) на якіх-бы сельсавет, альбо камсамольская ячэйка падрыхтавалі жанчыну да справаздачнага і перавыбарчага сходу? Такіх ня было. І адгэтуль, зразумела, малая яўка на сходы.

Перавыбарчыя сходы ўжо ўсюды блізка. Усё выправіць ужо за гэты тэрмін не пасьпеем, але многае яшчэ можна і трэба выправіць у падрыхтоўцы батракоў, жанчын і беднаты да перавыбараў. Смалявіцкі раён у гэтым выпадку зьяўляецца не адзіным на Беларусі, такія-ж зьявы маюць месца і на іншых раёнах. Неабходна застатнія дні максымальна скарыстаць для мабілізацыі ўсіх партыйных і камсамольскіх сіл, грамадзкіх арганізацый і актыву, дабіцца поўнай яўкі на выбарчыя сходы батракоў, беднаты і жанчын.

П-н. Г-ч.

Смалявічы.

З фронту клясавае барацьбы.

(Першы перавыбарчы сход).

Першы перавыбарчы сход в. Дубовы Лес, Кайкаўскага с-савету адбыўся 3 студзеня. На сходзе зьявілася 66 проц. выбаршчыкаў, з агульнай колькасьці жанчын зьявілася 40 проц. Сяляне былі вельмі актыўны, наглядаўся моцны блёк баднаты і серадняцтва.

Кандыдатуры яч. КП(б)Б і групы беднаты шырока абгаворваны і былі аднагалосна зацьверджаны дэпутатамі савету.

На гэтым жа сходзе сяляне аднагалосна прынялі самаабкладаньне на 25 проц., з якіх 10 проц. адлічылі на пабудову Дому селяніна ў м. Самахвалавічы, прычым сход ухваліў хадайнічаць перад РВК аб дазволе на 20 проц. дадаткова правесьці самаабкладаньне. Сяляне патрабуюць, каб ім далі культурную дапамогу, адзін селянін кажа:—«Дачыніце нам цёмныя вочы».

Пры галасаваньні за самаабкладаньне адзін селянін хістаўся, дык уся сходка крыкнула:—«Галасуй, Царэшна!».

Гэта сьведчыць, што беднота і серадняцтва, пад кіраўніцтвам партыі, праводзе выбары на нарысьць дыктатуры пралетарыяту.

Уцэха Арон.

„ЭСКІЗ ДА ПАРТРЭТУ".

(*Малюнак з натуры*).

— Дзіўная натура, дзіўная...
— Нават клясычная.
— З не „эскізы да партрэтаў" малявацъ.
— Ды хто-ж гэта?
— Натура дарэвалюцыйная.
— Натура вясёлая, з запалам.
— І арыгінальная.
— Ды хто-ж гэта, урэшце.
— Старшыня Зачыскага с.-с., Барысаўскага раёну, пехта Багдан.
— І толькі?
— Няважна. Вы прывыклі чытаць „эскізы да партрэтаў" людзей вялікіх, сусьветных, а вось трэба ўзяць звычайнага чалавека з шэрай абыдзённасьцю, ды і паказаць яго ўсяму сьвету:—„Вось якія ў нас натуры маюцца, вось якія ў нас «малыя» растуць.

Каб у чытача засталося поўнае ўражаньне ад Багдана (толькі не Хмяльніцкага...), пакажам некалькі «малюнкаў» з яго жыцьця.

Багдан у сельсавеце. «Сам» сядзіць, а насупроць селянін у пацёртай сьвітцы, бяз шапкі.

— Табе што?
— Ды во па страхоўцы... Заяву трэба падаць.
— Некалі.
— Дык я таксама на гадзіну адлучыўся.
— Ну і пяць пасядзіш.
— А-а-а—гэта вы? Сядайце, сядайце. Добры дзень. Як жывецца? Што новага.

Чытач зьдзіўлен. Чытач падумае, што Багдан перамяніў свае адносіны да селяніна ў пацёртай сьвітцы. Зусім ня так. Насупроць рыжая барада, твар распаўзаецца шырокай ухмылкай, а ўвогуле—чалавек напамінае тыпа «Сіл Сілыча»—кулака.

— Добра, добра. Усё зраблю.
— Заходзьце да мяне,—падморгваючы вокам прапануе «Сіл Сілыч».
— Дзякую, дзякую. Сёньня вечарам загляну.
— А мне-б па страхоўцы...—падняўся селянін у пацёртай сьвітцы.
— Нельга... Некалі... Пачакаем...
— Даражэнькі, любеньki, я ўжо сёмы раз прышла... Кінула дзяцей...—гэта кажа падышоўшая ўдава, на вачох кроплі сьлёз паказаліся.
— Не перашкаджай, дзёўка, працаваць. Ну ў восьмы раз прыдзеш.

А вось другі малюнак. У хаце душна, шумна. П'янае разгалоссе нісіць у паветры.

— Што я?—крычаў старшыня.—галава. Што захачу, тое і зраблю—Паўловічу даў пасьведчаньне, што ён бедны?—Даў. Ча праву ён устроіўся?—Устроіўся.
— А твой конь здох?—зьвярнуўся ён да гаспадара хаты.
— Здох. Я яго ацаніў у пяць раз дарожэй?—Ацаніў.
— Штрахоўку ты атрымаў?—Атрымаў.—Памінкі па каню гуляем?—Гуляем.
— А Лебедзь, з вёскі Новае Сяло, ня даў пляшкі—чатыры дні не пашоў складаць акту, чатыры дні ляжала карова ў пуні.
— Давідовіч угасьціў мяне?—Угасьціў.—Хоць ён і заможнік, а тры дзесяціны не запісаў яму?—Не запісаў.—А пасьля падатак зьняў?—Зьняў.
— На мяне кажуць, што я мясты на сушы будую, а ў балоце і грэблі няма. Масты будую так, дзе мне трэба езьдзіць, дзе сад мой блізка. „Разважаньняи" старшыні ня было канца.
— Я галава сельсавету, ці не?—Вядома галава.
— ...«Эскіз да партрэту» прыблізна зроблен. Мы яго без урачыстасьцяў прыпадносім барысаўскай выбарчай камісіі.
— Паглядзеце, якія «малыя» ў нас растуць...

Цім. Зарэчны

У КУТКУ.

Трупцы палазы аб сьнег умёрзшы, утоптаны, скрыпяць. Сівер насустрач люты, проста стрыжа холадам. А ехаць адзінаццаць вёрст. Едзем палай гурбой: прадстаўнікі сельсавету, шофаў, РВК.

Вёска Масьпішча ведалёка ад раёну—адзінаццаць вёрст—але веяк у лоб яна, між хутароў захавалася і рэдка туды паязджаюць людзі з раёну, нават з сельсавету. Ад гэтага на прывыклі людзі да сходаў, далёка ісьці на сход, дый бываюць яны вельмі рэдка, у паўгода раз. Справы розныя вырашаюцца больш сельсаветам, а то сваім сябром савету на загавору з селянамі; ёсьць распаўраджэньне,—загадае паведаміць—выканаюць.

Па дарозе, ведалёка ад Масьпішча, абганяем селян, ідучых на сход. А яшчэ праз колькі часу, мала-па-малу запаўняецца школа. Школа у канцах сялянскай хаце. Хата халодная, страх бярэ, а вастаўніца тлумачыць, што цяпер ніколі ня бывае, хоць грэй два разы на дзі. Ад гэтага на сходзе многа казалі аб школе.

Сход выбіраецца навольна, рассядзваецца, дымлць махоркай. І калі з 248 выбаршчыкаў зьявілася каля васьмідзесяці, сход пачалі.

Слухаюць справаздачу сельсавету, потым справаздачу аб працы свайго сябра савету з Масьпішча.

У Масьпішчанскім вучастку беднота больш актыўна. Трохі чула пра палітыку партыі і савецкае ўлады ў адносінах да беднаты і таму пасьля справаздач ставіла пытаньні:

— «Колькі беднаты кампэравана».—«Чаму не запісана колькі ёсьць бедняко ў і серадняко ў?»—„Чаму да гэтага часу ёсьць не кампэраваная беднота, якая, як будучы найпчыкамі, павінна ісьці за таварамі да прыватніка"? і шэраг другіх пытаньняў, якія сьведчаць аб далёка недастатковай працы з беднатой. У Масьпішчы ёсьць беднота, якая ўмае хлеб, а да сёньня яшчэ гэтая беднота ня ведае, ці забясьпечыць яе кампэраваным хлебам, ці прыдзе на ў кулака прасіць, бо сельсавет ня склаў яшчэ сьпісу на беднату.

Звайшло ў сярэчках песка і вечнае пытаньне аб падатку, скідках, хаця зусім мала аб гэтым казалі.

Балючым пытаньнем зьяўляецца школа. У хаце навітай холадна дзецям і песнята пераморная. А магэтаму селянін кажа:

— „Будзе конска, калі маўчаць будзем. Лес разыходзіцца і ня бачым яго, а дзецям ведае вучыцца. На будзе лесу і школы ня будзе.

Масьпішча мае лес мясцовага значэньня, можна школу з яго пабудаваць. Пытаюць—ці дапаможа дзяржава, калі пачнуць будаваць школу? І пасьля адказу, што мала надзей на дапамогу, бо ў раёне будуецца каля 20-ці школ, куды затрачаны РВК усе сродкі, думка мець сваю школу робіцца больш моцнай і сход дружна даручае камісіі ўставіць у рэзалюцыю пункт аб пабудове школы за сродкі самаабкладаньня. Ня хочуць Масьпішчы адстаць ад другіх вёсак, ёсьць упартае жаданьне мець школу, „каб вучыліся дзеці". Гэтае жаданьне будзе выдзейсьнена.

Аб казэратным лесе, «мышынай арэлі», кантрактацыі, аб больніцы—гаварыў сход, аб пытаньнях, якія найбольш хвалююць, якія найбольш цікавяць селян. Над гэтымі пытаньнямі трэба больш прапа ацы сельсавету, а ў справаздачы сельсавету, як і ў працы, гэтым пытаньням мала аддадзена ўвагі, зусім не гаварыў сельсавет аб вытворчым кампэраваньні, нічога ня зроблена ў справе калектывізацыі вёскі, хаця-б прасьцейшымі відамі калектыўнае працы. А што-ні-што можна было-б зрабіць.

Многа на сходзе гаварылі пра «бал, устаноўлены галасаваньнем у сельсавеце», калі апісвалі ўраджай, глебу, дзе с.-г. падатку. Селяне кажуць, што бал устанавілі высокі, што яны прасілі, каб агранам прыехаў, наглядаеў іх «высок», падавалі аб гэтым заявы ў РВК і ў „Беларускую Вёску", але агранам на прыехаў і «бал» застаўся.

Тут-жа на сходзе сялянін агранам, які прыехаў рабіць справаздачу, і сход асабліва напірае на гэтае пытаньне.

— Чаму агранам ня прыехаў ні аднаго разу за ўсе гэтыя гады, як прасілі, а справаздачу давань прыехаў ня выпаў сьнег? Абяцалі пасьля справаздачы сельсавету:—„яшчэ агранома зараз возьмем у абарот". А як далі аграному слова, з хумылкаю некаторыя спяткалі гэта.

Але слухалі ўважліва больш гадзіны даклад агранома аб аграмэтычнай працы на раёну, аб калектывах і арцелях, аб жывёлагадоўлі і ачыстцы насеньня да насеньняй вас-ўкамісіі.

І як скончыў даклад агранам—прарваліся ў запытаньнях і кароткіх словах патрабаваньні большай увагі да Масьпішча.

—Чаму за 10 год разыходзі мы ў сябе агранома ня чулі? Просім вас, каб яшчэ да нас прыехалі. — «Дзе сяміны гнёзды?—«Ці далёка вопытныя пункты?—„Калі васеньне будзе, як аб ім праведзень?"

З асаблівай трывогай пыталі—калі ў Масьпішча нападзе трымр,—і як адказаў агранам, што толькі ў сакавіку, незадоволена загуляеў сход.

— Каб далі трымр у наш куток на колькі часу, мы-б усе ачысьцілі насеньне, а як дадуць к васьне, дык ня будзе чаго чысьціць, зьедзём усё.

— Хоць як-бы нам калашу...

Направленна ўнарта вывад, што калі-б на закідець такіх кукёў, як Масьпішча і тысячы другіх, калі-б часьцей наведвань іх агранам, ветэрынару і сельсавету, мы-б змаглі многа зрабіць. Аб гэтым кажуць наступныя словы селян-беднякоў:

— Каб прыязжалі да нас, ды вучылі, расказвалі, дык мы і арцель і таварыства якое арганізавалі.

Дзяржава трацінь вялізарныя сродкі на разьвіцьцё сельскае гаспадаркі. Разьвіць і палепшыць гаспадарку бёдны мошнае жаданьне і ў селянства і ў беднаты. Але ў нас яшчэ многа и спаворотлівасьці, неарганізаванасьці ў працы тых спраэяк зьвеньняў—райён, сельсавет,—якія павінны дапамогу дзяржавы ўважаць з актыўнасьцю, з жаданьнем палепшыць сваю гаспадарку беднаты і серадняка.

Пасьля сходу мне старык-селянін казаў:—„у наш куток рэдка людзі заходзяць. За колькі год першы раз агранома і шофа бачым і просім яшчэ, каб і ветэрынар прыехаў.

Пасьля агранома выпрасілі каб «зрабіў справаздачу» і шоф. Пачалі гаварыць аб гаспадарчай палітыцы савецкай улады. Заможны з кутка, з-за сьпін другіх, не паказваючыся, загаварыў аб вялікіх поях у кампэрацыі, аб тым, што таварыў сусім няма, а пні растуць, аб тым, што ільнаарэлі вопрыць хлеб і варта адчыніць прыватны млын, аб тым, што хлеб дораг і беднота правадзе бяз хлеба. Ніадзін з кутка словы аб тым, што горад аўтабусаў накупляў, а трыераў няма.

А як адказалі яму на ўсё, пачаў прыкідацца сам бедняком, гаварыць, што сам хлеб на 4 руб. пуд. купляў—у «добрага дзядзькі».

Так і хоча гаварыць ад імя ўсяе вёскі. Гэтага дапусьціць нельга, трэба расчыніць сутнасьць слоў такіх «добрых дзядзькоў» перад бедняцкой, трэба каб сама беднота адгілізе клапатлівасьць куланкую, каб дала ей адпор.

У Масьпішчы патрэбна прапа з беднатой, каб на выбарчым сходзе «добры дзядзька» не прапеў у савет.

П. Галавач.

Праводзім конкурс

НА ЛЕПШУЮ СЭКЦЫЮ ГАРСАВЕТУ І ЛЕПШЫ СЕЛЬСКІ І МЕСТАЧКОВЫ САВЕТЫ З ІХ КАМІСІЯМІ.

Да нашых рабселькораў.

ЦВК БССР вынес пастанову правесьці конкурс на лепшую сэкцыю гарсавету, на лепшы сельскі і местачковы савет.

Мэтай гэтага конкурсу зьяўляецца выяўленьне адмоўных і добрых бакоў працы саветаў, а таксама, як удзягнуты шырокія масы працоўных да працы саветаў.

Усе гэтыя мерапрыёмствы патрабуюць асьвятленьня працы камісій па правядзеньню конкурсу на месцах, працы сельсаветаў усіх бакоў, бо лепшыя саветы атрымаюць у канцы конкурсу прэміі за добрую працу.

Задачай рабочых і сялянскіх карэспандэнтаў газэты зьяўляецца актыўны ўдзел у працы па правядзеньні конкурсу.

Таксама рабселькорам неабходна ўсе цікавыя моманты правядзеньня конкурсу асьвятляць на старонках газэты. Бо толькі праз газэты мы зможам убачыць і параўнаць працу тых ці іншых саветаў.

Рабселькоры павінны пісаць у газэту: як працуе сельсавет, дзе гэты рабкор ці селькор жыве, адзначыць добрыя і кепскія бакі працы савету, як працуе камісія па правядзеньні конкурсу.

Рабселькоры павінны ведаць, што прэмія будзе выдадзена ня толькі лепшым саветам, ці сэкцыям саветаў, а і нават і тым селькорам, якія лепш за ўсіх будуць асьвятляць працу саветаў.

Самы конкурс праводзіцца: на лепшую сэкцыю гарадзкога савету; на лепшы сельскі савет і камісію яго; на лепшы местачковы савет і камісію яго.

Конкурс будзе ўсебеларускі і ўнутрыакруговы.

У карэспандэнцыях трэба пісаць: з каго складаецца па сацыяльнаму становішчу савет; якая роля ў ім беднаты, жанчын, моладзі, аўтарытэт савету, ці ёсьць плянавасьць у працы савету; якая форма ў працы савету: калектыўная ці аднаасобная; актыўнасьць членаў савету; як гэты савет кіруе падпарадкаванымі яму органамі. Якая сувязь савету з насельніцтвам. Як савет вядзе барацьбу з валакітай і бюракратызмам. Ці маюцца выпадкі парушэньня савецкай дэмакратыі. Ці правярае савет правядзеньне сваіх пастаноў у жыцьцё. Як сельсавет арганізоўвае калектыўныя гаспадаркі. Увага савету да кампэраваньня насельніцтва. Культурнае абслугоўваньне насельніцтва і шмат іншых пытаньняў.

Вось на што мы зварачваем увагу нашых рабселькораў і чакаем, што яны возьмуць актыўны ўдзел у правядзеньні конкурсу і што гэта праца будзе імі асьвятляцца ў газэце, каб потым за лепшыя заметкі—карэспандэнцы—атрымаць прэмію.

ПРАЦА ДОБРАЯ, АЛЕ СЭКЦЫІ СЬПЯЦЬ.

(Казіміраўскі сельсавет, Бабруйскай акругі).

Дасягненьні ў працы сельсавету вялізарныя і асабліва яны ўзрасьлі за апошні год. Сельсавет мае ў кожнай вёсцы моцны актыў з беднаты і серадняку, пры дапамозе якіх сельсавету можна праводзіць у жыцьцё мерапрыёмствы партыі і ўлады.

Дасягненьні сельсавету выявіліся ў наступным: пры складаньні аб'ектаў абкладаньня вылучена ў гэтым годзе па сельсавету нахапі 199,5 дз., сенажаці—31,87 дз., кароў—57 шт., коняй 19 шт., сьвіней 257, ня лічачы прыросту.

У галіне палепшэньня ўраджайнасьці па сельсавету зроблена шмат працы: зачышчана 832 пуд. насеньня, што супроць мінулага году складае больш на 75 проц.

Будаўніцтва па сельсавету ўзрастае, што асабліва выявілася ў сёлетнім годзе,—адрамантаваны чатыры школы, капітальна адрамантаваны будынак для медпункту, пабудавана шмат настоў, пабудаван пажарны склад, набыт пажарны інвэнтар і інш.

Усё гэта зроблена за сродкі самаабкладаньня, якое праведзена на ўсіх вёсках сельсавету.

Медпункту ў раёне ўсім раней не існавала, а ў сёлетнім годзе адчынен і адвальнае ўсё ваколічнае насельніцтва на ўсе 100 проц.

Самаабкладаньне бягучага году праведзена ўжо ў 4-х насельных пунктах.

Хуліганства за апошні час значна зьменшылася. Самагонакурэньне таксама амаль спынілася, за год выкрыта ўсяго два апараты, у той час, як у леташнім годзе было выкрыта 10 апаратаў. Пераважная большасьць складу сельсавету—беднякі, а таму сельсавет абараняе інтарэсы беднаты і за ўвесь тэрмін існаваньня складу сучаснага сельсавету ня было заў на няправільную працу сельсавету.

Толькі трэба адзначыць, што с.-с. трэба ўзмацніць барацьбу супроць пратраў і па магчымасьці паскорыць зямляўпарадкаваньне, бо гэта зьяўляецца галоўным пытаньнем сёньняшняга дню.

Адным з недахопаў трэба лічыць тое, што сэкцыі пры сельсавеце зусім не працавалі, за выключэньнем культасьветнай, якая крыху працавала. Гэта вялікі недахоп, які нам неабходна выпіхчыць, бо супольная праца сельсавету і сэкцый дае значна больш выніку ў працы.

Слупскі П.

Сельсавет працаваў дрэнна.

(Вёска Буйнавічы, Лельчыцкага раёну, Мазырскай акругі).

Пленум Буйнавіцкага сельсавету заслухаў справаздачу аб працы сельсавету, дзе выявіліся наступныя недахопы ў працы.

Сельсавет не працаваў па плану, у выніку чаго было мала пасяджэньняў прэзыдыуму і пленуму сельсавету (за год 4 прэзыдыумы і 5 пленумаў), не заслухоўваліся даклады аб працы сяброў сельсавету і не даваліся ім указаньні як працаваць. Сельсавет ніякай сувязі з дзяржаўна-грамадзкімі ўстановамі ня меў, магэтаму і не знаёмы з іх працаю.

Сялянскія заявы сельсавет разьбіраў несвоечасова, былі нават здарэньні прыпадкі заяў, што некаторым сялянам прыходзілася чакаць вынікаў іх скаргаў па некалькі месяцаў.

Самаабкладаньне сярод насельніцтва праведзена, грошы сабраны, але не скарыстаны на свайму прызначэньню. Напрыклад: у В. Буйнавічах сялянства пастанавіла за сродкі ад самаабкладаньня пабудаваць клюб і хатучытальню, але на гэтага часу клюб ня будуецца і грошы ляжаць у касе ашчаднасьці і ніякай карысьці ня прыносяць.

Наогул Буйнавіцкаму сельсавету ў сваёй працы пахваліцца няма чым. Сялянству трэба ў гэтую выбарчую кампанію выбраць у сельсавет людзей такіх, якія змогуць добра працаваць.

Буйнавец.

НЯМА АКТЫВУ-НЯМА І ПРАЦЫ.

(Вёска Жодзіна, Смалявіцкага р.)

Спрэчкі, якія разгарнуліся па дакладу Жодзінскага сельсавету на справаздачным сходзе дастаткова характарызуюць працу нашага савету.

Плянавасьць у працы дрэнная; на май, чэрвень і ліпень плян зусім адсутнічаў, плян выконваўся дрэнна і не правяраўся, прэзыдыумы і пленумы сельсавету часта зрываліся; працаваў адзін член прэзыдыума, які зьяўляўся старшынёй сельсавету — Буязько, а астатнія два члены прэзыдыуму Ворса і Концік у працы сельсавету ўдзельнічалі слаба; праца камісій пры сельсавеце адсутнічае, крыху толькі працавала культ-асьветная, некаторыя камісіі не зрабілі арганізацыйных пасяджэньняў, нават насельніцтва ня ведае, якія камісіі маюцца пры сельсавеце.

Дрэнная ўвага зьвярталася сельсаветам на забясьпечэньне беднаты лесам, былі вымочкі ў сялян—да гэтага часу дапамогі аніякай ня відаць, праца з беднатой вядзецца зусім дрэнна.

Наказы сялян у пераважнай большасьці ня выкананы, нават сельсавет аб некаторых наказах сам забыўся, бо ён паклаў іх у папку і ніколі не разглядаў.

Члены сельсавету ў працу ня былі ўцягнуты, дзякуючы чаму яны ў большасьці працавалі дрэнна, нават былі такія, якія шкодзілі ў працы. Сабра сельсавету Шэмятовец на пленуме сельсавету галасаваў, каб прыняць усе меры да рэалізацыі пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі, а калі да яго зьявілася тройка па рэалізацыі пазыкі, ён іх выгнаў з хаты.

Далей старшыня Судабоўскага мэліяратыўнага т-ва адзін самастойна разьмяркоўваў сенажаць сярод насельніцтва.

Кіраўніцтва грамадзкімі арганізацыямі з боку сельсавету зусім адсутнічала, за працай школ таксама сельсавет амаль зусім не наглядаў.

Сельсавет не скарыстаў сваіх праў аб накладаньні штрафаў за патравы, ня гледзячы на тое, што члены некаторыя складалі акты, а сельсавет пасылаў іх у РВК, а той назад, так на іх нічога і ня зроблена.

Актыву пры сельсавеце няма, вярной не скарыстоўваецца для дапамогі ў працы сельсавету і сельсавет пытаньнем уцягненьня актыву ў працу зусім не займаўся, пагэтаму і ня дзіўна, што працу сельсавету прызнані слабай.

Апроч таго былі адзначаны яшчэ шэраг недахопаў. Рэвізійная камісія пры с.-савеце не працавала, яна зрабіла рэвізію толькі цяпер, калі сельсавету патрэбна адлічвацца перад насельніцтвам за працу, а каб зрабіць рэвізію раней і рэагіраваць на недахопы—да гэтага не дадумаліся.

Сельсавет займаўся выдачай даведак і іншымі дробязямі, а на галоўныя пытаньні, як калектывізацыя вёскі і наогул гаспадарчае будаўніцтва сельсаветам не зварачвалася ўвага.

Таксама Жодзінскім сельсаветам нічога ня зроблена па прасоўваньню газэты ў вёску, ня гледзячы на тое, што дзеля гэтага ёсьць магчымасьці.

Цяпер ня дзіўна, што па Жодзінскаму сельсавету не прайшло самаабкладаньне і наогул кампаніі праходзяць дрэнна, бо сельсавет працаваў адарваўшыся ад масы і без актыву.

У перавыбары сельсавету прыдасцца зьвярнуць асаблівую ўвагу на падбор добрых членаў сельсавету з батракоў і беднаты, таксама трэба будзе зьмяніць і асноўных працаўнікоў сельсавету.

Треба заўсёды памятаць, што там, дзе няма актыву—няма і працы.

Б. Марковіч.

ПРАМЫСЛОВАСЬЦЬ ВСНГ ДА 10 ГАДАВІНЫ БССР.

Вайна і акупацыя зруйнавалі асноўны і абаротны капіталы прамысловасьці і сельскае гаспадаркі БССР. Толькі з 1922-23 г. Савецкая Беларусь атрымлівае магчымасьць у мірных умовах будаваць сваю гаспадарку. За гэты перыяд пройдзены найбольш цяжкія этапы ў гісторыі гаспадарчага будаўніцтва БССР. Упартаю працаю рабочае клясы аднаўлялася зруйнаваная прамысловасьць. Адсутнасьць распрацаваных статыстычных лічбовых даных не дае магчымасьці падсумаваць поўныя вынікі на ўсёй прамысловай прамысловасьці. Я падам некалькі лічбаў па прамысловасьці ВСНГБ за перыяд з 22-23 году: сярэдні лік рабочых без часовых і лесараспрацованых у 22-23 г. быў 10.807; у 23-24 г.—12.567; 24-25 г.—14867; 25 26 г.—21395; 26-27 г. 22890; у 27-28 г.—25.145 рабочых. Валавая прадукцыя ў тысячах даваенных руб. у 22-23 г. — 11.603; 23-24 г.—15.626, 24-25 г.—23738; у 25-26 г. —33422; у 27-28 г.—47192. Выпрацоўка рабочага ў даваенных руб. у 22-23 г.—4-30, у 23-24 г.—4-70, у 24-25 г.—5-77, у 25-26 г.—5-76, у 26-27 г.—6-12 і ў 27-28 г.—6-87.

Гэтыя лічбы паказваюць упарты нарастаючы тэмп аднаўленьня прамысловых прадпрыёмстваў.

У 1927-28 г. валавая прадукцыя і колькасьць сталае рабочае сілы ўжо перавышаюць даваенны ўзровень (1913 г.) і тым самым характарызуюць канец аднаўленчага працэсу.

Ніжэйпаступнае паказвае, што поўна з колькасным ростам прамысловасьці адзначаецца і палепшэньне якасных паказальнікаў у параўнаньні з даваенным перыядам (большая кантрактацыя прадпрыёмстваў і большае выкарыстаньне электрычнае энэргіі). Колькасьць рабочых на адно прадпрыёмства ў 1913 г. складала 31,8, 26-27 г.—79,0. Валавая прадукцыя на адно прадпрыёмства ў тысячах даваенных руб. у 1913 г. — 56,3, у 26-27 г.—157,5. Паказальнік энэргафікацыі працы ў 1913 г. у —0,93 і ў 26-27 г.—1,26. Гэтыя лічбы гавораць аб некаторым павышэньні тэхнічнае базы.

Аднаўленны перыяд і асабліва пачатак рэканструкцыі і новага прамысловага будаўніцтва абумоўлівацца значным павялічэньнем асноўных капіталаў прамысловасьці. Так, напр., у 25-26 годзе было ўкладзе на 5,3 млн. руб., у 26-27 г.—10,8 млн. руб. у 27-28 г.—17,2 млн. руб. і ў 28-29 г. —32,7 млн. руб.

Гэтыя лічбы ахапляюць аб'ём капітальных выдаткаў толькі па рэспубліканскай (ВСНГ) прамысловасьці, без вычету мілённых асигнаваньняў на пабудову Асінастрою па саюзнаму бюджэту і выдаткаў па мясцовай, кааперацыйнай і самаатужнай прамысловасьці.

Ня гледзячы на ізоляцыю шэрагу адмоўных моментаў кан'юнктурнага парадку, усё-ж 1927-28 год вызвіў вострыя як колькасныя, так і якасныя зрухі ў працы прамысловасьці, што тлумачыцца пачаткам больш шырокае рэалізацыі эфэктыўнасьці будаўніцтва мінулых гадоў і далейшым аздараўленьнем гаспадаркі прамысловасьці.

У галіне вытворчасьці мінулы год даў наступныя колькасныя вынікі: валавая прадукцыя, складзная па ўмоўных даваенных цэнах 47,1 млн. руб. (выключаючы лесазагатоўкі, будаўнічыя работы і падобную вытворчасьць), супроць мінулага году аведена ўзрасла на 25,7 проц. пры павялічэньні прадукцыі на ўсёй саюзнай прамысловасьці на 22,7 проц.

Трэба адзначыць, што ў параўнаньні з 1925-26 годам прадукцыйнасьць рэспубліканскае вытворчасьці ўзрасла на 43,5 проц.

Агульная валавая прадукцыя ВСНГБ у чырвоных рублёх складае 130 млн. руб. (з вычетам лесазагатовак і дае поўнае выкананьне зацьверджанага на 1927-28 г. прамфінпляну.

У галіне працы 1927-28 г. дае рост рабочае сілы на 9 проц., прадукцыйнасьці працы на 16.3 проц. і заработнае платы на 15 проц. Адзначаючы палепшаньне якасных паказальнікаў па працы, неабходна падкрэсьліць, што яны вельмі далёкі ад выкананьня плянавых заданьняў па прамфінпляну. Прадукцыйнасьць працы адстае і зарплата абгоняла плянавыя наветкі. Задачай далдагаворнага бягучага году зьяўляецца, побач з палепшэньнем матар.яльнага становішча рабочае клясы, забясьпечыць цьвёрдае выкананьне заданьняў па ўзьвышэньні прадукцыйнасьці працы.

Скарэжаючы за апошнія гады палепшаньне ўмоў жыцьця працы і жыльлёвага становішча, прыходзіцца падкрэсьліць, што ў гэтым напрамку будзе яшчэ вялізная праца, бо сучаснае становішча гэтае справы ня можа нас здавольніць. З ростам капітальных укладаньняў у прамысловасьць неабходна сур'ёзна палепшыць жыльлёвае становішча рабочае клясы і ўвагу па ахове працы на прадпрыёмствах.

Цэнтральнай гаспадарчай задачай рабочае клясы і каманднага складу прамысловасьці зьяўлялася выкананьне дырэктыў аб зьніжэньні сабекошту ў 1927-28 г. на 6 проц. Вынікі працы прамысловасьці далі зьніжэньне сабекошту на 5, 3 проц.; такім чынам беларуская прамысловасьць напоўнасьцю выканала гэту асноўную дырэктыву. Неабходна сур'ёзна падцягнуцца ўсім працаўнікам прамысловасьці, бо зьніжэньне сабекошту зьяўляецца асноўным кантралюючым фактарам эфэктыўнасьці капітальных укладаньняў і рацыяналізацыі вытворчасьці.

Таксама, як буйны недахоп у працы прамысловасьці ва 27-28 г., неабходна адзначыць напоўнае выкананьне дырэктывы аб скарачэньні адміністрацыйна-накладных выдаткаў.

Агульнае становішча прамысловасьці ВСНГ на 1-га кастрычніка 1928 г. характарызуецца наступнымі лічбамі: асноўныя капіталы—56,9 млн., аборотныя сродкі—91,2 млн. руб., з якіх уласных сродкаў—29,4 млн. руб., валавая прадукцыя—130 млн. руб. у тым ліку бяз «Лесзагу» і будаўніцтва —100,5 проц., рабочая сіла: сталых рабочых — 25.527 чал., сезонных — 64.764 чал.

Вынікі працы прамысловасьці на 1927-28 г. далі магчымасьць прэзыдыуму ВСНГ намеціць больш шырокую вытворчую і будаўнічую праграму на 1928-29 год.

Асноўныя паказальнікі ў наступных напрамках плянавых заданьнях: валавая прадукцыя (бяз «Лесзагу» і будаўніцтва)—173.9 млн. руб. на адпускных цэнах; сярэдні лік сталых рабочых, бяз лесазагатовак, будаўнічых і часовых—31.980 чал. аб'ём капітальных работ—32,7 млн. руб. без Асінстрою і мясцовае прамысловасьці.

Гэтыя лічбы паказваюць, што 1928-29 год зьяўляецца годам далейшага будаўнічага росту рэспубліканскае прамысловасьці.

Упяршыню ў гісторыі гаспадарчага будаўніцтва Беларусі ў 1928-29 годзе робіцца капітальныя ўкладаньні ў прамысловасьць у памеры 32,7 млн. руб., а разам з выдаткамі на пабудову Асінастрою—каля 8 млн. руб.—агульная сума вызначаецца ў 40 млн.р.

Для правільнай ацэнкі значэньня гэтых капітальных выдаткаў для індустрыялізацыі БССР даволі зазначыць, што ўвесь асноўны капітал беларускае прамысловасьці, атрыманы ў спадчыну ад буржуазнага ладу, складаў на 1-га кастрычніка 1926 г. 32.587 тыс. руб. Працоўныя БССР у працягу апошніх гадоў мірнае працы павялічылі асноўны капітал, атрыманы ў спадчыну ад шматгадовага перыяду капіталістычнага гаспадараньня ў два разы. Гэтыя лічбы пераконваюць нас у направільнасьці панікёрскіх настрояў перад цяжкасьцямі і нігрунтоўнасьці гутарак аб гаспадарчым застоі.

Разгортваньне прамысловае вытворчасьці і капітальнага будаўніцтва ў 28-29 годзе набывае асабліва важнае значэньне, зьяўля

У Савеце Народных Камісараў БССР.

3-га студзеня г. г. адбылося чарговае пасяджэньне СНК пад старшынствам т. Галадзеда, М. М. На гэтым пасяджэньні былі разгледжаны наступныя пытаньні.

АБ ПАБУДОВЕ ДОМУ ЎРАДУ.

СНК згадзіўся з прапановаю камісіі і прызнаў мэтазгодным пабудаваць Дом Ураду на рагу вуліц Энгельса і Карла Маркса, супроць дзяржаўнага тэатру. Дом Ураду маркуецца пабудаваць у сярэднім у 5-6 паверхаў. Камісіі па пабудове Дому Ураду даручана абвесьціць конкурс на складаньне праэкту пабудовы гэтага дому. Устаноўлены 3 прэміі за складаньне праэктаў пабудовы. Вышэйшая прэмія вызначана ў суме 10.000 руб. Пабудова Дому Ураду павінна пачацца не пазьней лініяга гэтага году і павінна быць скончана праз 2 гады.

МЕРАПРЫ�ЁМСТВЫ ПА ЎЗМАЦНЕНЬНІ І РАЗЬВІЦЬЦІ КАЛЕКТЫЎНЫХ ГАСПАДАРАК.

Бяручы пад увагу вялізарнае значэньне калектыўных гаспадарак у справе сацыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі, а таксама з мэтаю ўсебаковага садзейнічаньня будаўніцтву калектыўных гаспадарак, Савет Народных Камісараў пастанавіў прыняць меры да таго, каб данесьці да 1933 г. пасеўную плошчу ў калгасах да 10 проц. агульнай пасеўнай плошчы ў БССР, а таксама павялічыць урадлівасьць у калгасах за 5 гадоў ня менш як на 50 проц. У 1928-29 г. сельска-гаспадарчая зямельная плошча, аб'яднаная ў калгасах, павінна быць давялічана ня менш як на 50000 гект. На працягу 1929 г. поўнасьцю павінна быць скончана землеўпарадкаваньне незямеляпарэдкаваных калгасаў. Існуючы парадак і формы правядзеньня ўнутрыгаспадарчага землеўпарадкаваньня павінен быць перагледжан з тым, каб забясьпечыць поўную магчымасьць пераходу як асобных земляўпарадкаваных гаспадарак, так і цэлых паселішч на калектыўныя формы бязьмежнага земляўпарадкаваньня. З мэтаю ўстаноўленьня больш устойлівай формы земляўпарадкаваньня ў калгасах пастаноўлена спыніць выдачу зямлі членам, якія выходзяць з калгасаў арганізаваных на землях дзяржаўнай зямельнай маемасьці.

НКЗему, Белсельсаюзу і Белкалгассаюзу запрапанавана зьвярнуць максімум увагі на ў буйненьне існуючых калгасаў за лік уцягненьня ў іх большага ліку вакольных бядняка-сярэдняцкіх гаспадарак, а таксама праз аб'яднаньне суседніх калгасаў. Дробныя калектыўныя гаспадаркі, якія немагчыма ўзбуйніць павінны быць рэарганізаваны ў 1928-29 г. у інтэнсыўна садова-гароднамалочныя гаспадаркі. Прызнана неабходным, каб новыя калектыўныя гаспадаркі, якія арганізуюцца на землях працоўнага карыстаньня, у сярэднім мелі сельска-гаспадарчую зямельную плошчу ў 140 гэкт., а тыя гаспадаркі якія арганізуюцца на землях дзяржаўнай маемасьці—каля 500 гэкт. У 1928-29 г. павінна быць арганізавана не менш 30 буйных калектыўных гаспадарак, а да канца 1929 г. арганізацыя куставых аб'яднаньняў калгасаў павінна быць даведзена да 50 Гэтыя куставыя аб'яднаньні павінны стаць асноўнымі агравытворчымі і культурнымі пазаямі цэнтрамі калгаснага руху і арганізацыйна-вытворчымі цэнтрамі на ўтварэньню буйнага калгаснага земляробства.

Як адзін з задач павінна быць пастаўлена ўздым максімальнай таварнасьці прадукты калгасу ў галіне жывёлагадоўлі, тэхнічных і збожжавых культур праз пашырэньне гаспадаркі і павышэньне прадукцыйнасьці працы. Такі характар і напрамак існуючых калгасаў павінен быць праведзен на працягу 4-х год, а ў новых калгасах пасьля земляўпарадкаваньня і поўнага гаспадарчага ўпарадкаваньня іх—на працягу 2-х гаспадарчых гадоў.

З мэтаю ўпарадкаваньня жывёлішчнага і агульнага будаўніцтва ў калектыўных гаспадарках, Наркамзему, Белсельсаюзу і Белкалгассаюзу запрапанавана прыняць адпаведныя меры. Белкалгассаюзу даручана безадкладна пачаць арганізацыю ня менш 20 рамонтных майстэрняў у калектыўных гаспадарках з тым, каб да пачатку пасеўнай кампаніі 1929 г. магчыма было рамонтаваць сельска-гаспадарчы інвентар як калгасаў, так і вакольных бядняка-сярэдняцкіх гаспадарак. Калгасы павінны быць своечасова і поўнасьцю забясьпечаны сельска-гаспадарчымі машынамі і прыладамі, угнаеньнем і іншымі сродкамі вытворчасьці, пры гэтым у плане на задавальненьні машынамі на 1928-29 г. павінна быць прадугледжана накіроўваньне ў калгасы ня менш як 30 трактараў.

Павінны быць прыняты меры да арганізацыі ў калгасах вытворчасьці чыстагатункованага насеньня і палепшаньня пароды жывёлы ў такім разьмеры, каб у бліжэйшае пяцігодзьдзе ня толькі задаволіць патрэбы ў гэтым калгасаў, але каб некаторыя калгасы мелі магчымасьць даваць дапамогу і вакольным бядняка-сярэдняцкім гаспадаркам. У перспэктыўным плане па калгасаму будаўніцтву павінна быць прадугледжана правядзеньне мэліяратыўнай і культурна-тэхнічнай работы ў калгасах.

Адзначаючы ўсё больш узрастаючую ролю кантрактацыі ў справе каапераваньня сялянства і ня агрыкультурнага ўцяжу на палепшаньне сялянскай вытворчасьці, СНК запрапанаваў Белсельсаюзу і Белкалгассаюзу у далейшым поўнасьцю скарыстаць кантрактацыю з мэтай калектывізацыі сялянскіх гаспадарак і дабіцца такога становішча, каб пачынаючы з 1929-30 г. сістэмай кантрактацыі была ахоплена ўся таварная сельска-гаспадарчая вытворчасьць калгасаў, пры гэтым апошнія павінны здаваць усю таварную прадукцыю сельска-гаспадарчай каапэрацыі па дагаворах. Белкалгассаюзу запрапанавана больш поўна абслугоўваць спажывецкія і культурна-бытавыя патрэбы калгасаў, асабліва больш поўна задавольваць дэфіцытнымі таварамі.

Пры разьмеркаваньні крэдытаў на індустрыялізацыі калгасаў у першую чаргу павінны даваца і ўскладацца сродкі на будаўніцтва прадпрыёмстваў па пераапрацоўцы сельска-гаспадарчых прадуктаў і на будаўніцтва сельскіх электрастанцый пры куставых аб'яднаньнях, пры гэтым павінен быць уклон напрамак на тое, каб вакол прадпрыёмства па пераапрацоўцы с.-г. прадуктаў у калгасах арганізаваць вакольнае сялянства для пераапрацоўкі іх сыроў на каапэрацыйных падставах. Для палягчаньня і забясьпечаньня ўступленьня бедноты і батрацтва ў калгасы прызнана мэтазгодным утварыць асобныя фонды калектывізацыі бедноты. З мэтаю ўзмацненьня абслугоўваньня калгаснага будаўніцтва прызнана неабходным рэарганізаваць калгасныя секцыі пры акруговых сельсаюзах у акруговыя саюзы калгасаў.

Для абслугоўваньня калектыўных гаспадарак кваліфікаванымі працаўнікамі, НК Асьветы пры ўдзеле НКЗ і Белкалгассаюзу запрапанавана пераглядзець праграмы навуковых плянаў Сельска-Гаспадарчай Акадэміі, сельска-гаспадарчых тэхнікумаў і школ сялянскай моладзі, у бок пашырэньня выкладаньня калгаснага будаўніцтва і буйнага земляробства, а таксама азнаямленьня з гэтым у школах сацыяльнага выхаваньня на вёсцы.

Для падвышэньня кваліфікацыі членаў калгасаў па асобных галінах сельскай гаспадаркі, а таксама для падрыхтоўкі кіраўнікоў калгасаў павінны быць арганізаваны ў 1928-29 г. спэцыяльныя курсы—на 300 чал. для падрыхтоўкі кіраўнікоў калгасаў і на 200 чал. для падрыхтоўкі па спэцыяльных галінах гаспадаркі. Для падрыхтоўкі агрономаў калектывістаў з 1929-30 г. павінны быць прадугледжаны месцы і стыпэндыі у Сельска-Гаспадарчай Акадэміі і сельска-гаспадарчых тэхнікумах. Бяручы пад увагу нізкі культурны ўзровень насельніцтва ў калгасах, а таксама вялікі процант непісьменных, НК Асьветы запрапанавана ліквідаваць у існуючых калгасах непісьменнасьць на працягу 2-х год пачынаючы з 1929-30 г.

Белсельсаюзу і Белкалгассаюзу даручана пры складаньні плянаў сваіх работ зьвярнуць належную ўвагу калгасаму будаўніцтву насельніцтва нацыянальных меншасьцяй і прадугледзець усе патрэбы і неабходныя сродкі для іх задаваленьня. НК Аховы Здароўя ў сваіх плянах прадугледзець мэдыка-санітарнае абслугоўваньне калектыўных гаспадарак.

АБ СТАЎКАХ ЗАРПЛАТЫ НАСТАЎНІЦТВУ, ВУЧАСТКОВЫМ АГРАНОМАМ І ІНШ. ПРАЦАЎНІКАМ.

Згодна сваёй ранейшай пастановы аб павялічэньні пэнсіі сельскаму настаўніцтву, вучастковым агрономам, мэдперсаналу і інш. СНК зацьвердзіў стаўкі зарплаты гэтым працаўнікам. Паводле пастановы СНК ад 1 студзеня 1929 г. настаўнікі 2-х, 3-х, 4 х камплектных школ і 1-га канцэнтру сямігодак будуць атрымліваць у гарадох—52 р., у раёнах—48 руб., загадчыкі адна-камплектных школ і загадчыкі 2-хкамплектных школ у гарадох—54 руб., у раёнах—50 руб. Загадчыкі сямігодак і школ 2-й ступені, настаўнікі 2-га канцэнтру сямігодак і школ 2-й ступені, загадчыкі і настаўнікі вячэрніх школ для дарослых і рабочай моладзі павышэньня тыпу, школ сялянскай моладзі, прафшкол і вучэбных майстэрняў пабудаваных над 4-х годкай—у гарадох і раёнах—72 руб., загадчыкі школ сялянскай моладзі—агрономы стаўку раённага агранома, настаўнікам школ малапіс менных і лікпунктаў у гарадох—50 р., у раёнах—45 руб., дзе ёсьць спэцыяльныя лікідатары непісьменнасьці, і 40 руб., калі праца па ліквідацыі непісьменнасьці праводзіцца па сумясьціцельству, выкладчыкам дзіцячых дамоў, садоў і ачагоў у гарадох—50 руб., у раёнах—48 руб., загадчыкам хат-чытален, народных дамоў і клюбаў—50 руб., бібліятэкарам у гарадох—50 руб., у раёнах—48 руб., культурным працаўнікам—45 р. Мэдыцынскія дактары ў гарадох будуць атрымліваць 80 руб., у раёнах—95 р., мэдыцынскія дактары—загадчыкі больніцы ў раёнах—100 руб., зубныя дактары ў гарадох і ў раёнах—55 р., мэдыцынскія фэльчары ў гарадох—50 р., у раёнах—45 р., мэдыцынскія фэльчары-загадчыкі самастойных пунктаў—50 р., акушэркі ў гарадох і ў раёнах—45 руб., фармацэўты—50 р., мэдыцынскія сёстры ў раёнах—35 руб.

Раённыя агрономы будуць атрымліваць з 1-га студзеня г. г. 100 руб., памоцнікі іх—80 руб., ветэрынарныя дактары—100 р., і ветэрынарныя фэльчары—45 руб.

З 1 студзеня 1929 г. павялічваецца зарплата выбарным працаўнікам мізэрнага сяўнскага апарату і судова-сьледчым працаўнікам у наступным разьмеры: членам раёвыканкомаў і начальнікам раённых і гарадзкіх аддзяленьняў міліцыі—да 70 руб., памоцнікам начальнікаў раённых і гарадзкіх аддзяленьняў міліцыі—да 60 руб., квартальным нагляднікам—да 50 р. Народным судзьдзям у гарадох Менску, Віцебску і Гомелі—да 100 р., у астатніх гарадох—да 90 руб. і ў раёнах—да 75 р. Народным сьледчым у Менску, Віцебску і Гомелі—да 90 р., у астатніх гарадох—да 80 руб. і ў раёнах—да 75 р., судовым выканаўцам—да 45 руб.

ХРОНІКА.

Выданьне пастановы Юбілейнай Сэсіі ЦВК БССР

Юбілейная Сэсія ЦВК БССР пастанавіла размножыць пастанову, прынятую на Сэсіі, у выглядзе брашуры.

Брашура будзе выдана на 4-х дзяржаўных мовах БССР: беларускай, яўрэйскай, расейскай і польскай.

На пабудове унівэрсытэцкага гарадка.

Зараз на будаўніцтве унівэрсытэцкага гарадка занята штодзень каля 150 рабочых. Ідзе праца па перакрыцьцю 3 карпусоў, праводзяцца сталярныя работы, рыхтуюцца бэтонныя сходкі і г. д. Апрача таго, ідзе загатоўка будаўнічых матар'ялаў для наступнага будаўнічага сэзону.

Сёлета на будаўніцтва унівэрсытэцкага гарадка будзе затрачана 3000000 руб. Чарцяжамі будаўніцтва ўжо поўнасьцю забясьпечана і з гэтага боку затрымак не прадбачыцца. Сёлета распачнецца пабудова клінік, для якіх ужо абрана месца па Барысаўскаму тракту; пачнецца таксама пабудова будынку па Савецкай вуліцы для унівэрсытэцкай бібліятэкі. У надыходзячым будаўнічым сэзоне будуць поўнасьцю скончаны 4 корпусы, якія распачаты пабудовай у мінулым сэзоне, галоўны аудыторны корпус будзе скончаны ў 1930 годзе. Клінікі і бібліятэка таксама будуць скончаны ў 1930 годзе.

НОВЫ ФАКУЛЬТЭТ БДУ.

Спэцыяльная камісія, у склад якой уваходзяць відныя навуковыя дзеячы, распрацоўвае ў сучасны момант праграму для новага хіміка-тэхналёгічнага факультэту БДУ.

Тэрмін навучаньня на новым факультэце ўстаноўлен 5-цігадовы: 3 з паловай гады—агульныя дысцыпліны, а паўтара гады—спэцыяльныя.

Для азнаямленьня з пастаноўкаю працы ў аналёгічных навучальных установах Ленінграду туды выехаў з Менску вядомы прафэсар Прылежаеў.

Новы факультэт пачне функцыянаваць з наступнага навучальнага году. Факультэт разьлічан на прыём на першы курс 50 студэнтаў.

Для выкладаньня спэцыяльных дысцыплін у Менск з іншых рэспублік Саюзу будуць запрошаны спэцыялісты хіміка-тэхналёгі.

Зьезд па падняцьцю ўраджайнасьці.

Усебеларускі агранамічны зьезд па падняцьцю ўраджайнасьці адчыняецца ў Цэнтральным Доме Селяніна. У працах зьезду прымуць ўдзел праф. Вільямс. Будуць заслуханы даклады т. т. Прышчэпава, Баліцкага, праф. Вільямса, Гарэцкага і інш. На зьезьдзе будуць працаваць сэкцыі па грамадзкай агранамії, расьлінаводству, жывёлаводству, калектыўнай гаспадарцы і каапэрацыі, індустрыялізацыі і мэліярацыі.

Зьезд працягнецца 7 дзён.

Сродкі на абсталяваньне дзіцячых дамоў.

Прэзыдыум Цэнтральнай Дзіцячай Камісіі пры ЦВК БССР пастанавіў адпусьціць Наркамасьветы на бягучы гаспадарчы год 130.000 руб.

З гэтай колькасьці на вдчыненьне новых майстэрняў і абсталяваньне старых будзе адпушчана 60000 руб. і на абмундураваньне выхаванцаў і абсталяваньне дзіцячых дамоў—70000 руб.

Забясьпечаньне БССР прамтаварамі.

Саюзны Наркамгандлю для забясьпечаньня БССР на другі квартал бягучага году выдзеліў ільнянага алею 300 тон, базавуюнай мануфактуры 135 вагонаў, з якіх 107 вагонаў для сельскіх мясцовасьцяй, а рэшта для гарадоў. З агульнага ліку мануфактуры 30 вагонаў адпушчана спэцыяльна для забясьпечаньня абнаводных раёнаў.

Паявая кампанія ў рабочай каапэрацыі.

Водгук апошніх вестак Белрабсэкцыі, кампанія па збору паявых узносаў праходзіць з большым посьпехам, чым у першыя масяцы мінулага кварталу. Так, у лістападзе сабрана паявых узносаў па ўсёй сыстэме рабочай каапэрацыі 58.84 руб., за 20 дзён сьнежня 69500 руб., а за апошнюю дэкаду толькі па 8 прадпрыемствах БССР сабрана 41188 руб. Усяго, на апошніх шчэ вестках, за першы квартал сабрана паявых узносаў 239625 руб.

Усебеларуская краязнаўчая канфэрэнцыя.

7-га студзеня распачынаецца ўсебеларуская краязнаўчая канфэрэнцыя, якая працягнецца 6 дзён. Пасьля канфэрэнцыі адбудзецца пленум ЦБ краязнаўства, на якім будзе 80 асоб.

Рост калгасаў БССР.

За апошні год значна ўзрос лік калгасаў на БССР. Так, калі на 1-га кастрычніка 1927 г. Белкалгассаюз аднаў—419 калгасаў, дык на 1 сьнежня 1928 г. налічваецца па БССР 994 калгасаў. З гэтай колькасьці камун налічваецца—69, арцеляў—774 і т-заў на супольнай апрацоўцы зямлі—151.

У калгасах ёсьць 269 прадпрыемстваў, з якіх масларобных і сыраварных заводаў—72, крахмальных заводаў—7, мыйных паравых і вадзяных—83.

Падрыхтоўка дарожных майстроў.

3-га студзеня ў Віцебску адчыніліся курсы па падрыхтоўцы дарожных майстроў, арганізаваныя віцебскім акруговым аддзяленьнем Аўтадору. На курсах займаецца 40 чал. Гэткіх-ж курсы адчыняюцца ў Воршы 15 студзеня, якія разьлічаны на 14 чал.

У Менску курсы па падрыхтоўцы дарожных майстроў ужо працуюць і на іх займаецца 34 чал.

Новы кіно-фільм „Белы генэрал".

Бэндэржкіно запрасіла для пастаноўкі гісторыка-рэвалюцыйнага фільму „Белы генэрал" (Стрыкапытаўшчына ў Гомелі) малодога рэжысэра тав. Файнцымэра. Сцэнары для гэтага фільму распрацаваны т.т. Вольным і Файнцымэрам.

Малады рэжысэр Файнцымэр разам працаваў у рэжысэра Пудоўкіна пры пастаноўцы фільму «Канец Санкт-Петэрбурга».

Курсы піанэр-важатых.

Менская інспэкцыя Народнай Асьветы вырашыла адчыніць гадавыя курсы важатых піанэр-атрадаў. Курсы адчыняюцца пры Беларускім пэдагагічным тэхнікуме. На ўтрыманьне курсаў адпушчана 1875 р.

Незаможніні-сяляне УССР дзякуюць ЦСПСБ.

Делегацыі сяляна-незаможнікаў Кіеўшчыны, Адэшчыны, Палтаўшчыны, Днепрапятроўшчыны, Луганшчыны і іншых округ Украіны, якія прыяжджалі ў Менск на сьвяткаваньне 10-годзьдзя БССР, просяць праз нашу газэту падзякаваць цэнтральны савет прафсаюзаў БССР за добры прыём. Сяляне незаможнікі кажуць, што яны вельмі задаволены аглядам дасягненьняў за ўсіх галінах будаўніцтва Савецкай Беларусі.

Паступіла 9.630.621 руб. с.-г. падатку.

Водгук вестак Наркамфіну, да 1 студзеня 1929 году па ўсёй БССР паступіла сельска гаспадарчага падатку 9.630.621 р. ці 81,3 проц. гадавой сумы.

На першым месцы па выкананьню сельска-гаспадарчага падатку стаіць Аршаншчына, якая сабрала 1.108.791 руб. або 86,7 проц. гадавой сумы. Пасьля Аршаншчыны ідуць Мазыршчына і Віцебшчына. апошнае месца сярод округ БССР займаюць Гомельшчына і Полаччына. Асабліва адстае Гомельская округа, якая на 1 студзеня нават на выканала шчэ свае другой даты, а апошняя скончылася шчэ 15-га сьнежня.

Чаму не адчыняецца зімовы дом адпачынку ў Ждановічах.

Зімовы дом адпачынку ў Ждановічах павінен быў адчыніцца 24 сьнежня 1928 году. Пасьля гэтага адчыненьне мелася адкласьці ў часе сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя БССР. Адтак да сёньняшняга дню дом адпачынку не адчынён.

Адна камісія ўжо абсьледавала дом адпачынку з мэтаю выяўленьня прычын затрымкі і высьветліла, што прычынаю зьяўляецца „Бе гострой", які не абсталяваў паравога ацапленьня ў доме адпачынку.

Учора ў Ждановічы выехала другая камісія ў складзе прадстаўніка ЦСПСБ, НК Працы і Менскай страхкасы, якая канчаткова вынясе прычыны неадчыненьня дому адпачынку ў вызначаны ўрадам тэрмін.

Удзел камсамольцаў у агляде Чырвонай казармы.

1-га студзеня пачаўся агляд Чырвонай казармы. У сувязі з гэтым Фрунзаўскі райком камсамолу пад дажаж масавых выхо ў камсамольцаў у Чырвоныя казармы першы масавы выхад будзе зроблен камсамольскімі ячэйкамі саюзу друкароў, за ім пойдуць камсамольскія ячэйкі швейнікаў.

Новы будынак для БАН.

Беларуская Акадэмія Навук гэтымі днямі пераяжджае ў новы 3-хпавярховы будынак на Унівэрсытэцкай вуліцы, дзе зьмяшчаецца зараз студэнцкі інтэрнат. У гэтым памяшканьні будуць зьмяшчацца ўсе аддзелы і катэдры БАН.

Паляпшэньне дастаўкі газэт.

Дзеля паляпшэньня дастаўкі газэт на горадзе, Менскай паштова-тэлеграфнай канторай уведзена з 1 студзеня дастаўка газэт па акраінах гораду непасрэдна з гарадзкіх паштовых агэнцтваў

Газэты будуць дастаўляцца з цэнтральнай канторы аўтамабілямі штодзённа а 7-й гадзіне раніцы ў паштовыя агэнцтвы за Маскоўскай вул., Юбілейным пляцу, пляцу Парыскай Камуны і на Камароўцы, адкуль газэтаносы будуць дастаўляць газэты па сваіх вучастках.

Фота-аматарства пашыраецца

На апошнім пасяджэньні прэзыдыуму ЦСПСБ была з слухана інфармацыя таварыства фота-аматараў і культадзелу аб формах кіраўніцтва і дапамогі фота-гурткам пры клюбах і на прадпрыемствах.

Прэзыдыум ЦСПСБ адзначыў, што за апошні год праца фота-гурт оў значна разгарнулася: у Менску быў усяго адзін гурток, а зараз іх налічваецца ўжо 15. Асабліва цікава тое, што ў фота-гуртку ўцягваюцца дарослыя рабочыя. Прэзыдыум, не прадрашаючы пытаньня аб далейшым існаваньні таварыства фото-аматараў, пастанавіў арганізаваць пры культадзеле ЦСПСБ фота-камісію, якая павінна будзе заняцца канкрэтнымі відамі дапамогі і кансультацыяй нізавых фота-гурткоў. Побач з гэтым культадзелу даручана распрацаваць палажэньне аб фото-камісіі.

КОНКУРС

на лепшы сельскі, местачковы саветы і лепшую сэкцыю гарсавету.

Учора, 5 студзеня, адбылося пасяджэньне Менскай акруговай камісіі па вядзеньню конкурсу на лепшы савет. Камісія зацьвердзіла плян падрыхтоўкі і правядзеньня конкурсу на лепшую сэкцыю гарадзкога савету і лепшыя сельскі і местачковы саветы з іх камісіямі.

Водлуг гэтага пляну, пастаноўлена заслухаць даклады камісій садзейнічаньня 2-х гарсаветаў і 5-ці РВК аб становішчы разгортваньня кампаніі і аб папярэдніх выніках. У 4 РВК будуць зроблены абсьледваньні з выездам на месцы.

Дзеля правядзеньня конкур у на лепшую сэкцыю гарсавету пастаноўлена на пашыраных пленумах гарсаветаў сумесна з партыйным, прафсаюзным і камсамольскім актывам паставіць даклады аб значэньні правядзімага конкурсу. На буйных прадпрыемствах будуць устаноўлены дзяжурствы дэпутатаў гарсавету для прыёму вусных і пісьмовых прапаноў па палепшаньні працы гарсаветаў і іх сэкцый.

Дзеля выяўленьня лепшых сельскіх і местачковых саветаў пастаноўлена склікаць пашыраныя пленумы РВК сумесна са старшынямі сельсаветаў і старшынямі камітэтаў узаемадапамогі, на якіх будуць пастаўлены інструкцыйныя даклады і абгаварвацца плян правядзеньня конкурсу. РВК павінны ў выбарачным парадку абсьледаваць працу сельсаветаў і іх камісій. Апрач гэтага, павінны быць скліканы сходы дэлегатак, сходы беднаты, на якіх павінны быць пастаўлены даклады аб значэньні конкурсу і практычным удзеле ў правядзеньні яго.

Трэба шырока забясьпечыць магчымасьць асьвятленьня матар'ялаў селькораў у мясцовых насьценных газэтах, дзеля чаго трэба наладзіць рэгулярны выпуск насьценных газэт.

З ЛІСТОЎ РАБСЕЛЬКОРАЎ

ТРЭБА АБМЕЖАВАЦЬ.

Вуліцы мястэчка Кахановічы асьвятляюцца дрэннымі ліхтарамі. Гэтыя ліхтары мала асьвятляюць, а кошту гасадарам, каля якіх яны пастаўлены, вельмі шмат. Гасадары павінны іх запальваць і тушыць, інакш яны штрафуюцца.

Гэтыя ліхтары каштуюць шмат грошай, а карысьці з іх мала.

Я раю РВК абкласьці кожнага гасадара на 5-10 р. у год і ўстроіць асьвятленьне газавымі ліхтарамі. *А. Балкоў.*

ПОП НА СВАЮ КАРЫСЬЦЬ ПРАВОДЗІЦЬ САМААБКЛАДАНЬНЕ, САКРАТАР ЯЧ. КСМ. ПАМАГАЕ.

В. Чырвоная Слабада, Дубровенск. р-ну Арш. акр, ёсьць вельмі актыўны поп. Ён вельмі аб сабе клапоціцца і не баіцца посьнех. На сходзе ён загітаваў сваіх прыхаджан, якія вынесьлі „пастанову" сабраць „бацюшку" на пуду жыта. За гэта ён абяцае выконваць усе трэбы дарэмна.

Ня гледзячы на тое, што прыхаджане скарджацца на нястачу хлеба, на пастанову згадзіліся. Калі пану давядзецца абкласьці гэтым „падаткам" усе вёскі прыходу, дык набярэцца каля 500 пудоў хлеба.

Цікава адная ня тое, што пачалі першыя здаваць хлеб багацейшыя, а за імі беднота, а ў гэтым ліку апынуўся і сакратар камсамольскай ячэйкі, які пагрымаў пастанову попа. Гэтым цяпер поп карыстаецца і агітуе—бачыце, сакр. кам. ячэйкі не адмовіўся і даў пуд жыта!

У дзьвёх вярстох ад вёскі ёсьць партячэйка, дзьве камсамольскія ячэйкі і грамадзкія арганізацыі, але ніхто на гэта не зьвяртае ўвагі. Камсамолка.

КАМУ ДАПАМАГАЕ ПЯТРЫКОЎСКІ КАМІТЭТ УЗАЕМАДАПАМОГІ?

Кенска пастаўлен вучэт беднаты ў Пятрыкоўскім гарадзкім камітэце ўзаемадапамогі. Калі адночы зьявіўся да справавода бядняк за даведкай, дык справавод ніяк ня мог знайсьці ў сьпісах яго прозьвішча.

Дапамагаючы яму шукаць, бядняк заўважыў шэраг прозьвішчаў, якія больш сустракаюцца месца ў сьпісах замоніка. Трубка.

«БЕЗНАЗОЎНЫЯ».

Ёсьць у Менску такіх перавулкі і вуліцы, якія ня маюць назваў, бо Камгас ніколі не зьбіраецца іх „акцябрыць". Так на Сьвяраловскай вуліцы, каля домаўладаньня № 37 ніхто на ведае, як называць перавулак, які зьмяшчаецца. Гэта не акраіна, а цэнтр (каваль каля вакзалу) Пачальнікі заўсёды вымушаны перабыгваць арэсаваныя дзіцяці, а новыя жыхары наведаюць, які іх адрас. Наўко-ж пастанова гарсавету аб упарадкаваньні безназоўных вуліц і нумарацыі дамоў застанецца на паперы?

Мак.

АБ ЧЫМ ЯНЫ ДУМАЛІ ЎЛЕТКУ.

Заўсёды адміністрацыя барысаўскага Белпадтэхнікуму пачынае рамонт і дэзінфэкцыю абшчажыцьля тады, калі ўжо пачынаюцца заняткі. Гэтыя традыцыі выкананяюцца і ў гэтым годзе. Пачалі зачыняць два пакоі, накідалі ногі, разбурылі печ на кухні, а студэнтам няма куды дзецца. Мала гэтага, дык яшчэ пачалі ремонт і пакінулі печы ня скончанымі. Студэнт.

Удзел саматужнай каапэрацыі ў перавыбарах саветаў.

Праўленьне Беларускага саматужна-прамысловага саюзу камандыравала некалькі адказных працаўнікоў у акругі БССР дзеля ўдзелу ў правядзеньні перавыбараў сельсаветаў. Апрача гэтага, запрапанавана акруговым саюзам саматужнай каапэрацыі прымаць актыўны ўдзел у перавыбарах саветаў.

Новыя кнігі.

Паступілі ў рэдакцыю газэты «Савецкая Беларусь» для рэцэнзіі наступныя кнігі.

1. «У дапамогу партвучобе» Бюлетэнь АПАД ЦК МЕНАКА КП(б)Б. № 1. стар 30, цана 15 кап. Выданьне ЦК КП(б)Б.

2. „Большевик" № 21-22 за 1928 г. Стар. 146, цана 80 кап. Выданьне газэты «Правда» Масква.

3. „Шлях каапэрацыі" № 12-13 за 1928 г. Штомесячны бюлетэнь каапэрацыйных цэнтраў БССР Белсельбанку і Усекабанку. Стар. 87, цана 80 кап.

Паштовая скрынка.

«Л. А.» Самахвалавіцкі р. Ваш допіс «Настаўнік мордабойца—п'яніца» пераслалі ў ЦК саюзу працасьветы на рассьлядаваньне.

Г. Ш-ў. Шкоў. Прапанова ваша добрая, але нежыцьцёвая. Ну што зробіш з настаўнікам, калі ён не згаджаецца ехаць у адна-камплектную школу

Апавяшчэньні.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

—Сёньня бясплатная пастаноўка для чытаў дому кол-ву «Наш Тэатр»—На стыцу» пач. а 8 г. ув. Білеты ў канц. дому.

А 6 гадз. пасяджэньне праўленьня дому.

—У панядзелак, 7 студзеня. у Доме Асьветы паказ калектыву „НАШ ТЭАТР». Пастаўлена будзе камэдыя ў 3 актах «Будні». Пачатак а 9 гадзіне.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА

ТЭАТР—КІНО.

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР.

Нядзеля, 6 студзеня

БАЛЕТНЫ ВЕЧАР.

Білеты ў касе тэатру.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». З аўторка 1 студзеня „НОРД-ОСТ"

КІНО „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА". З аўторка, 1 студзеня „ВЫКЛІК СЬМЕРЦІ" у 8 частках.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». Другі тыдзень Сусьветны баявік „Патомак Чынгіс-Хана" у 8 частках.

1-ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР «ЮНЫ ПІАНЭР». (Памашканьне кіно «ПРАЛЕТАРЫ»). Штодня 3 дняўныя сэансы ў 2 з пал. 4 і 5 з пал. г. 1) „СЯРОД ЗЬВЯРОЎ" 2) „ДЖЭК, СЛОН І К°". Каса з 1½ гадз. дню. Цана білета—15 к.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ З 1-га студзеня вячорнія сэансы для дарослых „КЭНІГСМАРК" пачатак а 7 гадзіне,—каса—з 5 гадзін. Цены: ад 25 да 45 кап.

АБАВЯЗКОВАЯ ПАСТАНОВА № 3 Менскага Гарадзкога Савету.

2 студзеня 1929 г.

Аб парадку зносу будынкаў у гор. Менску.

Менскі Гарадзкі Савет ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Забараніць домакіраўніцтвам (жыльтаварыствам, домаўладальнікам, установам і арганізацыям, у валоньні якіх знаходзяцца будынкі), знос бяз пісьмовага дазволу гарадзкога архітэктара жылых і халодных будынкаў.

2. Ва ўсіх выпадках, калі гарадзкі архітэктар прызнае будынкі годнымі да аднаўленьня, знос іх забараняецца, а домакіраўніцтвы і домаўладальнікі абавязаны ў адначасны калгасам тэрмін адрамантаваць і аднавіць гэтыя будынкі, атрымаўшы належны для гэтага дазвол ад гарадзкога архітэктара.

3. Домакіраўніцтвы і домаўладальнікі, якія зносяць будынкі на дазволу гарадзкога архітэктара, абавязаны паведамляць аб гэтым у пісьмовай форме камгас—для зьмены вучоту будынкаў у кнігах уладаньняў і ў вучотных картках.

4. Нагляд за выкананьнем гэтае абавязковае пастановы ўскладаецца на камгас і міліцыю.

5. Вінаватыя ў парушэньні гэтае абавязковае пастановы падлягаюць штрафу ў адміністрацыйным парадку ў разьмеры да 100 руб. ці прымусовым работам да 1-го месяца.

6. Гэтая абавязковая пастанова ўваходзіць у сілу праз 7 дзён з дня апублікаваньня.

Старшыня Менскага Гарадзкога Савету ЯЦКЕВІЧ.

Сакратар Менскага Гарадзкога Савету ПАСЫНКОЎСКІ.

СПЯШАЙЦЕСЯ ПАГЛЯДЗЕЦЬ!!!

У нядзелю 6-га студзеня

АПОШНІ ДЗЕНЬ

ВЫСТАЎКІ БЕЛАРУСКАЙ КНІГІ

(ДОМ СЕЛЯНІНА, 2-гі ПАВЕРХ, ЧЫТАЛЬНЯ).

У ГЭТЫ ДЗЕНЬ ВЫСТАЎКА АДЧЫНЕНА ДЛЯ ЎСІХ АД 9-ай ДА 4-ай ГАДЗІНЫ.

БЕЛДЗЯРЖВЫДАВЕЦТВА.

НАРКАМАСЬВЕТЫ БССР АБВЯШЧАЕ

ВЫНІКІ КОНКУРСУ ПРАЭКТАЎ ТЫПОВЫХ ШКОЛ ДЛЯ БССР.

АДНАКАМПЛЕКТАВЫЯ ШКОЛЫ.

I-я прэмія—дэвіз „Наша стройка" архітэктара Восінава В. Н., Ленінград.

II-я прэмія—дэвіз «Глобус» архіт.-мастак Рэйзман М. С. з удзелам тэхніка Сухарава А. І., Ленінград.

III-я прэмія—дэвіз «Альфа» студэнт Інстытуту Грамадз. Інжынэраў Капачынскі С. В. сумесна з Захаравым В. С., Ленінград.

IV-я прэмія—дэвіз „Чорная точка" інж.-архітэкт. Зільберт А. Э. і Чэрыковер Л. Б., Масква.

ДВУХКАМПЛЕКТ. ШКОЛЫ.

I-я прэмія—дэвіз «Круг на квадрате» грамадз. інжынэр Заварзін А. А., Пуркэль А. Я., Ленінград.

II-я прэмія—дэвіз «Красная черта»—архіт. Савельеў Л. І., Масква.

III-я прэмія—дэвіз „На карысьць працоўных" тэхн. Клімаў Ф. М., Менск.

IУ-я прэмія—дэвіз «Ратіс» арх. І. А. Грабоўскі і студэнты Кіеўскага будаўнічага тэхнікуму С. П. Бабуевіч В. І., Растрапавіч і В. А. Собалеў.

**2-Х КАМПЛ. ШКОЛЫ З ПАСТУПОВЫМ РАСШЫРЭНЬНЕМ У 4-Х КАМПЛ